

Regeringens proposition

1998/99:48

Skattefrågor och investerarskydd

Prop.
1998/99:48

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 11 februari 1999

Göran Persson

Erik Åsbrink
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Investerarskydd och försäkringsersättning

Regeringen har den 10 november 1998 till riksdagen överlämnat en proposition med förslag till lag om investerarskydd (prop. 1998/99:30). I denna proposition föreslås skatteregler för ersättning från investerarskyddet. Förslaget innebär att sådan ersättning skall vara skattepliktig. Detsamma föreslås gälla ersättning från en försäkring som ett värdepappersbolag tecknat enligt 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse. Ersättning från investerarskydd kan vara att hänföra såväl till inkomstslaget kapital som inkomstslaget näringsverksamhet. Beträffande ersättning som hänförs till inkomst av kapital utgör ersättning för kapitalbelopp inte en skattepliktig intäkt. Annorlunda kan det förhålla sig om ersättningen är att hänföra till inkomstslaget näringsverksamhet.

För att avgränsa den skattepliktiga ersättningen från sådan ersättning som är skattefri föreslås en turordningsregel. Den ersättning som betalas ut skall i första hand anses utgöra ersättning för medel (kapitalbelopp och ränta). Om det i ersättningen för medel ingår ersättning för ränta skall emellertid den delen beskattas. I andra hand skall ersättningen anses avse ersättning för finansiella instrument.

Ersättning som avser ett finansiellt instrument skall behandlas som vederlag för instrumentet varvid reavinstbeskattning skall ske som om instrumentet avyttrats.

Om de finansiella instrumenten utgörs av såväl marknadsnoterade som icke marknadsnoterade instrument skall ersättningen i första hand anses avse marknadsnoterade finansiella instrument om inte den som har rätt till ersättningen yrkar annat.

Om en i Sverige bosatt fysisk person eller en i Sverige hemmahörande juridisk person får ersättning från en utländsk motsvarighet till investerarskyddet eller från en försäkringsgivare i utlandet skall ersättningen beskattas som om den hade betalats ut av det svenska investerarskyddet eller av en svensk försäkringsgivare.

Beskattningsreglerna föreslås bli intagna i en ny lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd och lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti föreslås upphöra att gälla. Såvitt avser skatteregler för ersättning från insättningsgarantin föreslås inga ändringar i sak.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 1999.

Lättnad i beskattning av utdelning

I 3 § 1 b mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL, anges att löneunderlaget vid beräkning av lättnadsbeloppet skall beräknas enligt 3 § 12 d mom. första stycket SIL. Om aktien är sådan kvalificerad aktie som avses i 3 § 12 mom. SIL skall beräkningen av löneunderlaget ske enligt 3 § 12 d mom. andra och tredje styckena SIL, dvs. enligt de s.k. spärreglerna. I propositionen föreslås att, om aktier i företaget i betydande omfattning ägs av utomstående som har rätt till utdelning, löneunderlaget i lättnadssystemet för aktieägare som har en kvalificerad aktie skall beräknas utan beaktande av spärreglerna.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2000.

Rättelse av fel i SFS

I prop. 1998/99:15 Omstrukturering och beskattning föreslog regeringen bl.a. en ändring i punkt 1 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370). Av förbiseende föll en mening av lagtexten bort ur förslaget. Meningen återinförs.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 maj 1999.

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut	4
2 Lagtext	5
2.1 Förslag till lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd	5
2.2 Förslag till lag om ändring i kommunalskatte- lagen (1928:370)	7
2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt	12
2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	15
3 Ärendet och dess beredning	18
4 Ersättning från försäkring eller investerarskyddet.....	20
4.1 Ersättning från investerarskyddet	20
4.2 Försäkringsersättning.....	27
4.3 Den lagtekniska lösningen.....	28
5 Kontrolluppgiftsskyldighet	29
6 Lättnad i beskattning av utdelning.....	31
7 Rättelse i kommunalskattelagen.....	32
8 Förslagets konsekvenser och genomförande.....	33
8.1 Ekonomiska effekter.....	33
8.2 Ikraftträdande och övergångsfrågor.....	33
9 Författningskommentar.....	35
9.1 Förslaget till lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd	35
9.2 Förslaget till lag om ändring i kommunalskatte- lagen (1928:370)	38
9.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt	38
9.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	39
Bilaga 1 Sammanfattning av departementspromemorian Skatteregler och investerarskydd	41
Bilaga 2 Promemorians lagförslag.....	43
Bilaga 3 Förteckning över remissinstanser	50
Bilaga 4 Lagrådsremissens lagförslag.....	52
Bilaga 5 Lagrådets yttrande	63
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 februari 1999.....	67

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd,
2. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
3. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
4. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Vid tillämpning av kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall följande gälla.

2 § Begrepp som används i denna lag har, om inte annat anges, samma innebörd som i kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Ersättning som betalas ut av Insättningsgarantinämnden enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller enligt lagen (1999:000) om investerarskydd skall behandlas som om ersättningen betalats ut av det institut hos vilket insättningen eller investeringen finns. Detsamma gäller sådan ersättning enligt 5 § som betalas ut av en försäkringsgivare.

Insättningsgaranti

Ersättning

3 § Ersättning som betalas ut av Insättningsgarantinämnden enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti skall i första hand anses utgöra ersättning för insatt kapitalbelopp. Till den del ersättningen avser upplupen ränta skall den behandlas som inkomstränta.

Återbetalning av ersättning

4 § Vid återbetalning av ersättning enligt 18 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti skall den del av ett återbetalt belopp som inte avser ersättning för det insatta kapitalbeloppet behandlas som ränteutgift.

Investerarskydd och försäkring

Ersättning

5 § Ersättning som betalas ut av Insättningsgarantinämnden enligt lagen (1999:000) om investerarskydd eller av en försäkringsgivare på grund av en försäkring som ett värdepappersbolag tecknat i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse skall, om ersättningen inte täcker hela förlusten, i första hand anses utgöra ersättning för medel (kapitalbelopp och ränta), varvid kapitalbeloppet anses ersatt före räntan. I andra hand skall ersättningen anses avse finansiella instrument.

Ränta

6 § Ersättning för ränta enligt 8 § andra stycket lagen (1999:000) om investerarskydd eller ersättning för ränta från en försäkring som avses i 5 § skall behandlas som inkomstränta.

Finansiella instrument

7 § De finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet eller av en sådan försäkring som avses i 5 § skall anses avyttrade vid den tidpunkt då ersättningen fastställs. Om den som får ersättningen är bokföringsskyldig skall dock avyttring anses ha skett när ersättningen enligt god redovisningssed skall redovisas.

Ersättning för finansiella instrument skall vid inkomstbeskattningen behandlas som vederlag för de avyttrade instrumenten.

8 § Om de finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet eller av en sådan försäkring som avses i 5 § avser såväl marknadsnoterade som icke marknadsnoterade instrument, skall ersättningen i första hand anses avse marknadsnoterade finansiella instrument om inte den som har rätt till ersättningen yrkar annat.

Återbetalning av ersättning

9 § Vid återbetalning av ersättning enligt 19 § lagen (1999:000) om investerarskydd skall den del av det återbetalda beloppet som motsvarar inkomstränta enligt 6 § behandlas som ränteutgift.

Ersättning från ett utländskt investerarskydd o.d.

10 § Om en i Sverige bosatt fysisk person eller en i Sverige hemmahörande juridisk person får ersättning från ett utländskt investerarskydd eller från en utländsk försäkringsgivare enligt en försäkring som motsvarar sådan försäkring som avses i 5 § skall bestämmelserna i 5-9 §§ tillämpas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 1999 då lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti upphör att gälla. Den upphävda lagen skall dock tillämpas vid 1999 och tidigare års taxeringar. De nya bestämmelserna tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

2. De nya bestämmelserna skall såvitt avser ersättning från försäkring som ett värdepappersbolag tecknat i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse tillämpas endast på sådan ersättning som avser skada som inträffat efter lagens ikraftträdande. Det samma gäller ersättning som avses i 10 §.

2.2 Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Prop. 1998/99:48

Härigenom föreskrivs att 19 § och punkt 1 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §¹

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas *icke*:

vad som vid bodelning tillfallit make eller sambo eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst eller utgör föräldrapenning, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller i form av livränta i den mån livräntan är skattepliktig enligt 32 § 1 eller 2 mom., så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller annan ansvarighetsförsäkring eller på grund av skadeståndsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring, samt belopp som arbetsgivare utan att försäkring har tecknats för anställdas räkning betalar ut och som motsvarar ersättning på grund av grupplivförsäkring, i den mån beloppet inte väsentligt överstiger vad som utgår för befattningshavare i statens tjänst;

försäkringsersättning eller annan ersättning för skada på egendom, dock att skatteplikt föreligger dels i den mån ersättningen avser annan byggnad än privatbostad eller markanläggning, dels i den mån köpeskilling, som skulle ha influtit om den försäkrade eller skadade egendomen i stället hade sålts, hade varit att hänföra till intäkt av

försäkringsersättning eller annan ersättning för skada på egendom, dock att skatteplikt föreligger dels i den mån ersättningen avser annan byggnad än privatbostad eller markanläggning, dels i den mån köpeskilling, som skulle ha influtit om den försäkrade eller skadade egendomen i stället hade sålts, hade varit att hänföra till intäkt av

¹ Senaste lydelse 1997:1292.

näringsverksamhet *och* dels i den mån ersättningen eljest motsvarar skattepliktig intäkt av eller avdragsgill omkostnad för näringsverksamhet;

näringsverksamhet, dels i den mån ersättningen eljest motsvarar skattepliktig intäkt av eller avdragsgill omkostnad för näringsverksamhet, *dels för sådan försäkringsersättning som avses i lagen (1999:000) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd i den omfattning ersättningen avser ersättning för ränta och finansiella instrument;*

ersättning för förlust eller skada på egendom vid fartygs förolyckande som redare utger till sådan arbetstagare som avses i punkt 1 av anvisningarna till 49 §;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke föreläggat;

ersättning jämlikt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, som icke utgör vederlag vid avyttring av egendom, i den mån givaren enligt 20 § eller punkt 5 av anvisningarna till 46 § icke är berättigad till avdrag för utgivet belopp;

stipendium för mottagarens utbildning, dock inte sådant stipendium som anges i punkt 12 sjunde stycket av anvisningarna till 32 §;

stipendium som är avsett för andra ändamål och som inte utgår periodiskt och inte utgör ersättning för arbete som har utförts eller skall utföras för utgivarens räkning, dock inte ett sådant stipendium som anges i punkt 12 sjunde stycket av anvisningarna till 32 §;

studiestöd enligt 3 eller 4 kap. studiestödslagen (1973:349), internatbidrag, studielån och resekostnadsersättning enligt 6 och 7 kap. samma lag samt sådant särskilt bidrag vilket enligt av regeringen eller statlig myndighet meddelade bestämmelser utgår till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådant bidrag likställda, och äger i följd härav de bidragsberättigade icke göra avdrag för kostnader som avsetts skola bestridas med bidrag av förevarande slag;

introduktionsersättning enligt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar;

allmänt barnbidrag och förlängt barnbidrag, samt barnpension enligt lagen om allmän försäkring till den del pensionen för varje månad den avser inte överstiger en tolfedel av fyrtio procent eller, vid pension efter båda föräldrarna, åttio procent, av basbeloppet den månad pensionen avser samt sådan i 17 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring angiven livränta i form av efterlevandelivränta till barn enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller enligt annan i nämnda lagrum

angiven författning till den del livräntan föranlett minskning av sådan del av barnpension som inte är skattepliktig;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

handikappersättning enligt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen om allmän försäkring, vårdbidrag till den del det utgör ersättning för merkostnader enligt 9 kap. 4 och 4 a §§ samma lag, ersättning för merutgifter för resor enligt 3 kap. 7 a § samma lag, särskilt pensionstillägg enligt lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till folkpension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn samt hemsjukvårdsbidrag och hemvårdsbidrag, som utges av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning och ekonomiskt stöd till kostnader för personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade;

bostadstillägg enligt lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer;

kommunalt bostadstillägg till handikappade;

bostadsbidrag som avses i lagen (1988:786) om bostadsbidrag och lagen (1993:737) om bostadsbidrag;

bidrag enligt lagen (1988:1463) om bidrag vid adoption av utländska barn;

bidrag enligt lagen (1992:148) om särskilt bidrag till ensamstående med barn;

ersättning som lämnas av kommunen enligt lagen (1997:1268) om kommuners ansvar för ungdomar mellan 20 och 24 år;

ersättning som fastställts av allmän domstol eller utgått av allmänna medel till den som - utan att det skett yrkesmässigt - inställt sig inför domstol eller annan myndighet, om ersättningen avser reseersättning, traktamente eller ersättning för tidspillan;

förmån av fri resa till eller från anställningsintervju eller kostnadsersättning för sådan resa till den del förmånen eller ersättningen avser resa inom eller mellan Europeiska unionens medlemsländer eller EES-länderna och, såvitt gäller ersättningen, till den del den inte överstiger faktiska resekostnader och vid körning med egen bil inte överstiger det avdrag som medges för kostnader för resor med egen bil enligt den schablon som anges i punkt 4 av anvisningarna till 33 §;

hittelön samt ersättning till den som i särskilt fall räddat person eller egendom i fara eller bidragit till avslöjande eller gripande av person som begått brott;

sedvanlig ersättning till den som lämnat organ, blod eller modersmjölk;

tävlingsvinst som inte hänför sig till anställning eller uppdrag och som utgår i annan form än kontant eller därmed likställd ersättning, om vinsten avser minnesföremål eller värdet inte överstiger 0,03 basbelopp avrundat till närmaste hundratal kronor;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från personalstiftelse ur medel för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

gottgörelse som arbetsgivare uppburit från pensionsstiftelse, till den del stiftelsen ej ägt andra medel för att lämna gottgörelsen än sådana för vilka avdrag icke åtnjuts vid avsättning till stiftelsen;

intäkter av försäljning av vilt växande bär och svampar samt kottar som den skattskyldige själv plockat till den del intäkterna under ett beskattningsår inte överstiger 5 000 kronor och inte kan hänföras till näringsverksamhet som utgör rörelse eller till lön eller liknande förmån;

ränta enligt 61 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, 5 kap. 13 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, 40 § lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, 33 § tullagen (1994:1550) eller 19 kap. 2 och 12-14 §§ skattebetalningslagen (1997:483);

ränta som enligt bestämmelserna i 3 kap. 23 § 3 och 4 lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter inte redovisas i kontrolluppgift om sådan ränta för den skattskyldige under ett beskattningsår sammanlagt inte uppgår till 500 kronor;

ränta enligt 22 § tredje stycket lagen (1993:737) om bostadsbidrag;

vad som utgör utgående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200).

Om mervärdesskatt ändå har räknats med vid inkomstredovisningen anses skatten, om den betalats till staten, som en sådan speciell skatt för vilken avdrag medges vid inkomsttaxeringen enligt denna lag. Till följd av detta utgör belopp som har fallit bort, och för vilket avdrag medgetts vid inkomsttaxeringen, skattepliktig intäkt vid inkomsttaxeringen.

Beträffande ersättning som utfaller på grund av avtalsgruppsjukförsäkring gäller särskilda bestämmelser i 32 § 3 a mom. och punkt 12 av anvisningarna till 22 §.

Anvisningar

till 22 §

1.² Till intäkt av näringsverksamhet hänförs samtliga intäkter i pengar eller varor, som har influtit i verksamheten. Detta innebär, att intäkten skall vara av sådan beskaffenhet, att den normalt är att räkna med och ingår som ett led i verksamheten. Hit räknas inflytande betalning för varor, som den skattskyldige handlar med eller tillverkar. Det sagda gäller även då näringsidkaren vid överlåtelse av verksamheten låter befintliga varor ingå i överlåtelsen. Denna överlåtelse utgör då så att säga den sista affärshändelsen i verksamheten.

Till intäkt av näringsverksamhet hänförs också vad som inflyter vid avyttring av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier eller av tillgångar som är likställda med dessa vid beräkning av värdeminskningsavdrag. Även ersättning som i fall som avses i 2 § andra och tredje styckena lagen (1990:663) om ersättningsfonder uppbärs av en fysisk person eller ett dödsbo utgör intäkt av näringsverksamhet om den skattskyldige begär det.

Till intäkt av näringsverksamhet hänförs vidare vinst vid icke yrkesmässig avyttring (realisationsvinst) av andel i sådan ekonomisk

Till intäkt av näringsverksamhet hänförs vidare vinst vid icke yrkesmässig avyttring (realisationsvinst) av andel i sådan ekonomisk

² Senaste lydelse 1998:1604.

förening som avses i 2 § 8 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt såvida innehavet av andelen betingas av sådan verksamhet. I fråga om handelsbolag hänförs till intäkt av näringsverksamhet också realisationsvinst vid avyttring av andra tillgångar som avses i 27 § 1 mom., av tillgångar som avses i 28 §, 29 § 1 mom., 30 § 1 mom. och 31 § samt av förpliktelser som avses i 3 § 1 mom. nämnda lag. Avyttrar ett handelsbolag en aktie eller annan andel i ett svenskt aktiebolag, en svensk ekonomisk förening, ett svenskt handelsbolag eller en utländsk juridisk person med realisationsvinst till ett företag som ingår i samma koncern som det säljande handelsbolaget, tillämpas bestämmelserna i lagen (1998:1602) om uppskov med beskattningen vid andelsöverlåtelser inom koncerner.

förening som avses i 2 § 8 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt såvida innehavet av andelen betingas av sådan verksamhet. *Detsamma gäller vinst vid icke yrkesmässig avyttring av en medlems fordran på en sådan ekonomisk förening, om medlemskapet betingas av medlemmens näringsverksamhet.* I fråga om handelsbolag hänförs till intäkt av näringsverksamhet också realisationsvinst vid avyttring av andra tillgångar som avses i 27 § 1 mom., av tillgångar som avses i 28 §, 29 § 1 mom., 30 § 1 mom. och 31 § samt av förpliktelser som avses i 3 § 1 mom. nämnda lag. Avyttrar ett handelsbolag en aktie eller annan andel i ett svenskt aktiebolag, en svensk ekonomisk förening, ett svenskt handelsbolag eller en utländsk juridisk person med realisationsvinst till ett företag som ingår i samma koncern som det säljande handelsbolaget, tillämpas bestämmelserna i lagen (1998:1602) om uppskov med beskattningen vid andelsöverlåtelser inom koncerner.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 1999.
  2. Ändringen i 19 § tillämpas första gången vid 2000 års taxering och endast på sådan försäkringsersättning som avser skada som inträffat efter lagens ikraftträdande.
  3. Ändringen i punkt 1 av anvisningarna till 22 § tillämpas i fråga om avyttringar efter ikraftträdandet. På yrkande av den skattskyldige skall de nya bestämmelserna tillämpas även på avyttringar före ikraftträdandet.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 3 § 1 b mom. och 24 § 2 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

*1 b mom.*³ Det belopp som undantas från skatteplikt (lätnadsbeloppet) beräknas som 70 procent av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret multiplicerad med summan av anskaffningskostnaden för aktien och ett löneunderlag beräknat enligt 12 d mom. första stycket. Är aktien *en sådan* kvalificerad *aktie som avses i 12 mom. tillämpas* även 12 d mom. andra och tredje styckena.

Föreslagen lydelse

3 §

1 b mom. Det belopp som undantas från skatteplikt (lätnadsbeloppet) beräknas som 70 procent av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret multiplicerad med summan av anskaffningskostnaden för aktien och ett löneunderlag beräknat enligt 12 d mom. första stycket. Är aktien kvalificerad *enligt 12 a mom. skall* även 12 d mom. andra och tredje styckena *tillämpas. Om aktieägaren visar att utomstående i betydande omfattning äger del i företaget och har rätt till utdelning gäller inte vad som sägs i andra meningen, om inte särskilda skäl föreligger. Härvid beaktas även förhållandena under de fem beskattningsår som närmast föregått beskattningsåret. Vad som avses med företaget och utomstående framgår av 12 e mom. andra stycket.*

Har aktien förvärvats under beskattningsåret och har bolaget tidigare under året lämnat utdelning, får den nya ägaren inte beräkna något lätnadsbelopp.

Med anskaffningskostnad avses det anskaffningsvärde som skulle ha använts vid beräkning av realisationsvinst, om aktien avyttrats vid tidpunkten för utdelningen. För aktie som har förvärvats före ingången av år 1990 respektive ingången av år 1992 får bestämmelserna i 12 c mom. andra respektive tredje styckena tillämpas.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:770.

³ Senaste lydelse 1998:593.

24 §

2 mom.⁴ Med avyttring av egendom avses försäljning, byte eller därmed jämförlig överlåtelse av egendom. Med avyttring jämförställs också att tiden för utnyttjande av en option löpt ut utan att optionen har utnyttjats. Avyttring av ett finansiellt instrument anses också föreligga om det företag som givit ut instrumentet

2 mom. Med avyttring av egendom avses försäljning, byte eller därmed jämförlig överlåtelse av egendom. Med avyttring jämförställs också att tiden för utnyttjande av en option löpt ut utan att optionen har utnyttjats. *Avyttring av ett finansiellt instrument anses också föreligga dels i de situationer som avses i 7 § lagen (1999:000) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd, dels om det företag som givit ut instrumentet*

1. upplöses genom konkurs eller, om det är ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening, när företaget försätts i konkurs,
2. träder i likvidation,
3. upplöses genom en sådan fusion eller fission som anges i 4 respektive 5 § lagen (1998:1603) om beskattning vid fusioner, fissioner och verksamhetsöverlåtelser eller
4. upplöses genom att avregistreras efter den 4 april 1995 enligt punkt 5 eller 6 av övergångsbestämmelserna till lagen (1994:802) om ändring i aktiebolagslagen.

Med avyttring avses däremot inte utlåning av egendom för blankning. Avyttring anses inte heller föreligga när en andel definitivt förlorar sitt värde i fall som avses i 3 § 8 mom. tredje stycket.

En delägare i ett handelsbolag skall anses ha avyttrat sin andel i bolaget om andelen inlöses eller bolaget upplöses.

Har andelen övergått till någon annan på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång och är det justerade ingångsvärdet enligt 28 § negativt, skall beskattning ske som om andelen avyttrats.

Inlöses andel i värdepappersfond eller utskiftas fondens behållna tillgångar till fondandelsägare i samband med att fonden upplöses, skall avyttring av andelen anses ha skett mot vederlag motsvarande vad fondandelsägaren uppstår vid inlösen eller utskiftning. Detsamma gäller om medlem avgår ur en ekonomisk förening.

Utnyttjas ett finansiellt instrument, som avser teckningsrätt, delrätt, företrädesrätt till teckning av vinstandelslån, köpoption, termin, optionsrätt, konvertibelt skuldebrev eller konvertibelt vinstandelsbevis, för förvärv av aktier eller annan egendom, anses detta inte som en avyttring av det utnyttjade instrumentet. Anskaffningsvärdet för den förvärvade egendomen är summan av anskaffningsvärdet för instrumentet och annat vederlag.

Vid en sådan fusion eller fission som anges i 4 respektive 5 § lagen om beskattningen vid fusioner, fissioner och verksamhetsöverlåtelser gäller - om villkoren i 9 och 10 §§ den lagen är uppfyllda - inte bestämmelsen i

⁴ Senaste lydelse 1998:1606.

första stycket 3 finansiellt instrument som innehas av det eller de övertagande företagen

---

Denna lag träder i kraft, i fråga om 3 § 1 b mom. den 1 januari 2000, och i fråga om 24 § 2 mom. den 1 maj 1999. Bestämmelserna i 3 § 1 b mom. i sin nya lydelse tillämpas första gången vid 2001 års taxering. Bestämmelserna i 24 § 2 mom. i sin nya lydelse tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

dels att 3 kap. 22 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 3 kap. 32 d §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap. 22 §¹

Kontrolluppgift om inkomstränta och fordran skall lämnas av

1. central värdepappersförvarare som avses i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

2. den som yrkesmässigt bedrivit inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att pengar blivit räntebärande,

3. den som gett ut skuldförbindelse för den allmänna marknaden,

4. förening som från medlemmar mottagit pengar för förräntning,

5. Riksgäldskontoret i fråga om statens sparobligationer,

6. den som driver valutahandel samt värdepappersinstitut hos vilket utländskt fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper förvaras i depå eller kontoförs,

7. Insättningsgarantinämnden,

8. förvaltare som i sådan egen-
skap är införd i det register som
förs av en central värdepappers-
förvarare enligt lagen (1998:1479)
om kontoföring av finansiella in-
strument.

8. förvaltare som i sådan egen-
skap är införd i det register som
förs av en central värdepappers-
förvarare enligt lagen (1998:1479)
om kontoföring av finansiella in-
strument,

*9. försäkringsgivare som betalat
ut ersättning på grund av försäk-
ring som avses i 5 kap. 2 § lagen
(1991:981) om värdepappersrö-
relse.*

Kontrolluppgift skall lämnas för

1. den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär),

2. innehavare av marknadsnoterad fordran som avses i 3 § första stycket 7 lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt med undantag för premieobligation som getts ut före år 1996,

3. den som har varit antecknad
som innehavare av utländskt rän-
tebärande fondpapper eller rättig-
het eller skyldighet som anknyter
till sådant fondpapper.

3. den som har varit antecknad
som innehavare av utländskt rän-
tebärande fondpapper eller rättig-
het eller skyldighet som anknyter
till sådant fondpapper,

4. den som fått ersättning enligt

¹ Senaste lydelse 1998:1490.

lagen (1999:000) om investerarskydd eller på grund av sådan försäkring som avses i 5 kap. 2 § lagen om värdepappersrörelse.

Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång. Kontrolluppgift skall vidare lämnas för upplupen men inte förfallen avkastning (räntekompensation) vid avyttring av fordran eller andel i sådan värdepappersfond som avses i 27 § 6 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

För marknadsnoterad fordran skall kontrolluppgiften ta upp det vid årets utgång senast noterade värdet ökat med upplupen avkastning som inte omfattas av detta värde.

Innehas ett konto av mer än en person skall ränta och fordran fördelas lika mellan innehavarna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om konto för vilket samtliga innehavare inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan och fordran redovisas utan fördelning.

Avser en utbetalning också annat än ränta och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ränta, skall i stället för ränta det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

En skattskyldig, som uppdrar åt en utländsk förvaltare att i sådan egenkap föras in i ett register som förs av en central värdepappersförvaltare enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, skall utan dröjsmål till Riksskatteverket lämna ett skriftligt medgivande till insyn i depå eller konto som han har hos förvaltaren.

32 d §

Kontrolluppgift om avyttring av finansiellt instrument skall, i annat fall än som avses i 22, 32 a eller 32 c §, lämnas av

- 1. Insättningsgarantinämnden,*
- 2. försäkringsgivare som betalat ut ersättning på grund av försäkring som avses i 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.*

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo. Kontrolluppgiften skall ta upp den ersättning som avser avyttrade finansiella instrument, antalet finansiella instrument samt deras slag och sort.

Avser en utbetalning också annat än ersättning för finansiella

instrument och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ersättning för dessa, skall i stället det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1999 och tillämpas första gången vid 2000 års taxering. Den nya lydelsen skall dock tillämpas endast på sådan försäkringsersättning som avser skada som inträffat efter lagens ikraftträdande.

3 Ärendet och dess beredning

Under hösten 1997 överlämnade Investerarskyddsutredningen (Fi 1996:06) betänkandet Ett svenskt investerarskydd (SOU 1997:125). I betänkandet föreslås en ny lag om investerarskydd. Förslaget grundar sig på rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare. På grund av direktivet åligger det Sverige att införa ett investerarskydd. Banker med värdepappersrörelse samt värdepappersbolag och vissa utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial här i landet (institut) skall vara anslutna till investerarskyddet.

Enligt utredningens förslag till lag om investerarskydd skall investerare ha en direkt rätt till ersättning från ett investerarskydds företag. Med investerare avses enligt förslaget den som anlitat ett institut för utförande av en tjänst i värdepappersrörelsen. Rätt till ersättning från investerarskyddet föreslås inträda om ett institut som är anslutet till investerarskyddet försätts i konkurs och investeraren inte kan få ut sina finansiella instrument eller medel som tillhör honom. Rätt till ersättning föreligger också om en filial till ett utländskt värdepappersinstitut tillhör investerarskyddet och en behörig myndighet i institutets hemland förklarar att finansiella instrument och medel hos institutet inte är tillgängliga. Skyddet föreslås gälla för egendom som institutet innehaft på grund av ett förvaltningsuppdrag eller som ett led i förmedlingen av en transaktion. Enligt förslaget skall skyddet täcka egendomens marknadsvärde vid utgången av den dag konkursbeslutet meddelas. Ersättningen betalas utan självrisk men med ett högsta belopp per investerare och institut om 250 000 kr.

Ett värdepappersbolag är enligt 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse skyldiga att ha en försäkring för skadeståndsskyldighet som företaget kan komma att ådra sig vid utförande av tjänster i rörelsen. Enligt 1 kap. 1 § andra stycket samma lag gäller lagens bestämmelser i tillämpliga delar även för utländska företags verksamhet i Sverige. Investerarens rätt till ersättning från investerarskyddet skall inte påverkas av att denne kan få ersättning från sådan ansvarsförsäkring.

I anslutning till utredningens förslag till lag om investerarskydd uppkom ett antal frågor med skatterättslig anknytning, nämligen dels hur ersättningen från investerarskyddet skulle behandlas i inkomstskattehänseende, dels om det skulle införas en kontrolluppgiftsskyldighet. Hit hör också frågan om den inkomstskattemässiga behandlingen av försäkringsersättningar. I en inom Finansdepartementet utarbetad promemoria Skattefrågor och investerarskydd (Ds 1998:47) togs de nu nämnda frågorna upp till behandling. Förslagen i promemorian utgick från ett sådant investerarskydd som föreslagits av Investerarskyddsutredningen.

Investerarskyddsutredningens betänkande har remissbehandlats och det har därefter utarbetats en proposition med förslag till lag om investerarskydd (prop. 1998/99:30). Propositionen har överlämnats till riksdagen den 10 november 1998. Den nya lagen om investerarskydd föreslås träda i kraft den 1 maj 1999. I propositionen föreslås bl.a. - till skillnad från utredningens förslag - att investerarskyddet skall handläggas av Insättningsgarantinämnden i stället för ett privat investerarskydds företag.

År 1997 genomfördes på aktieägarnivå en lättnad i beskattningen av utdelning från små och medelstora företag. Lättnaden i beskattningen innebär att viss del av utdelning undantas från beskattning. Det belopp som på så sätt undantas från beskattning, det s.k. enkelbeskattade beloppet, skall beräknas på visst sätt. I underlaget för beräkningen ingår bl.a. det s.k. löneunderlaget som finns i 3:12-systemet. Med 3:12-systemet avses de särskilda beskattningsregler som finns i 3 § 12 a - e mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL, för fåmansföretag i vilka aktieägare eller närstående är eller har varit verksam i betydande omfattning, dvs. aktien är en s.k. kvalificerad aktie. I promemorian Skattefrågor och investerarskydd behandlades även frågan hur löneunderlaget i lättnadsregeln skall beräknas när aktieägaren har en kvalificerad aktie.

En sammanfattning av promemorian Skattefrågor och investerarskydd (Ds 1998:47) finns i *bilaga 1* och promemorians lagförslag i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Fi 98/2102). Regeringen tar i detta ärende upp de skatte- och kontrolluppgiftsförslag som behandlades i promemorian.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 19 november 1998 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 4*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*.

Regeringen har i huvudsak följt Lagrådets förslag utom såvitt avser den föreslagna bestämmelsen i 7 § lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd. Skälen för att regeringen valt att inte följa Lagrådets förslag i denna del utvecklas närmare i avsnitt 4.1. Efter Lagrådets granskning har en saklig ändring gjorts i 3 § 1 b mom. första stycket SIL. Detta anges i författningskommentaren till berörd paragraf. Förutom de ändringar som föreslagits av Lagrådet har vissa redaktionella ändringar gjorts i lagtexten.

4 Ersättning från försäkring eller investerarskyddet

4.1 Ersättning från investerarskyddet

Regeringens förslag: Ersättning från investerarskyddet skall i första hand anses avse medel (kapitalbelopp och ränta). Kapitalbeloppet skall anses utgå före räntan. Därefter skall ersättningen avse de finansiella instrument som omfattas av skyddet.

Ersättningen skall vara skattepliktig i den utsträckning den avser finansiella instrument. Till den del som ersättningen för medel innefattar ersättning för ränta skall denna beskattas som en inkomstränta. Ersättning för kapitalbelopp skall inte anses som skattepliktig i inkomstslaget kapital.

De finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet skall anses avyttrade vid tidpunkten för att ersättningen fastställs. Ersättningen skall vid inkomstbeskattningen behandlas som ersättning för instrumenten varvid vanlig reavinstberäkning skall göras. I de fall som en intäkt vid avyttring av ett finansiellt instrument skulle ha beskattats som en ränteintäkt skall i stället sådan beskattning ske.

Om ersättningen för finansiella instrument avser såväl marknadsnoterade som icke marknadsnoterade instrument skall ersättningen i första hand anses avse marknadsnoterade finansiella instrument om inte den som har rätt till ersättningen yrkar annat.

Om en i Sverige bosatt fysisk person eller en i Sverige hemmahörande juridisk person får ersättning från ett utländskt investerarskydd skall beskattning av ersättningen ske som om ersättningen hade betalats ut från det svenska investerarskyddet.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *Näringslivets Skattedelegation*, *Svenska Bankföreningen*, *Svenska Fondhandlareföreningen* och *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* avstyrker förslaget om att ersättning från investerarskyddet skall beskattas och anser att investeraren skall kunna återställa den situation som rådde innan skadan inträffade. Delegationen, Bankföreningen och Fondhandlareföreningen har även avstyrkt förslaget beträffande den skattemässiga behandlingen av återbetalt belopp och menar att återbetalt belopp skall - för att upprätthålla fullt skattemässigt värde - behandlas som en ränteutgift. *Riksskatteverket* har påpekat att det av förslaget inte framgår hur en ersättning som betalas ut från ett utländskt institut till en i Sverige bosatt person skall beskattas. Vidare anför Riksskatteverket att det ur administrativ synpunkt vore en fördel om de skattskyldiga hade full valfrihet i fördelningen av en ersättning. Även *Näringslivets Skattedelegation* anser att, om ersättning från investerarskydd skall beskattas, investeraren bör ha rätt att själv få välja hur ersättningen skall fördelas. *Finansinspektionen* har anfört att det är

att föredra att tidpunkten för att ett finansiellt instrument skall anses avyttrat knyts till utbetalningen av ersättningen.

Skälen för regeringens förslag

Rätt till ersättning från investerarskyddet föreligger enligt propositionen med förslag till lag om investerarskydd endast för finansiella instrument som tillhör en investerare och som ett svenskt värdepappersinstitut eller en filial i Sverige till ett utländskt värdepappersinstitut förfogar över i samband med att en investeringstjänst utförs. Vidare omfattar investerarskyddet medel som institutet eller filialen har tagit emot med redovisningsskyldighet i samband med att en investeringstjänst utförs. Om rätt till ränta föreligger enligt lag eller avtal, skall ersättning för medel även omfatta ränta till och med dagen för konkursbeslutet. Med investerare och således den som har rätt till ersättning avses såväl fysiska personer som juridiska personer.

Vad som således kan ersättas genom investerarskyddet är dels medel (kapitalbelopp och ränta), dels finansiella instrument som inte går att få ut från konkursboet. Den skattemässiga behandlingen av en ersättning för kapitalbelopp kan vara olika beroende av om ersättningen är att hänföra till inkomstslaget kapital eller inkomstslaget näringsverksamhet. I inkomstslaget kapital är dock en ersättning för kapitalbelopp alltid skattefri. Om ersättningen för medel till någon del innefattar ränta uppkommer emellertid i såväl inkomstslaget kapital som inkomstslaget näringsverksamhet fråga om och hur den skall beskattas. Däremot skall en ersättning vid en avyttring av finansiella instrument i normalfallet reavinstbeskattas.

I den civilrättsliga lagstiftningen om investerarskydd har begreppen ”medel” och ”finansiella instrument” använts. I en skattelagstiftning som anknyter till den civilrättsliga lagstiftningen bör samma terminologi användas. Förslaget om skatteregler för ersättning från investerarskyddet ansluter sig sålunda till de i lag om investerarskydd tillämpade begreppen medel och finansiella instrument.

Medel

Enligt propositionen med förslag till lag om investerarskydd skall om rätt till ränta föreligger enligt lag eller avtal, ersättning för medel även omfatta ränta till och med dagen för konkursbeslutet (8 § i lag om investerarskydd). Ränta på banktillgodohavanden, obligationer och andra fordringar är skattepliktig enligt 3 § 1 mom. första stycket SIL. Detta talar för att sådan ränta som kan ingå i ersättning för medel bör beskattas.

År 1996 trädde lagen (1995:1571) om insättningsgaranti i kraft. Enligt denna lag kan under vissa förutsättningar den som satt in kapital på konto i bank få ersättning när en bank försatts i konkurs. När ersättning betalats ut från insättningsgarantin anses enligt lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti den del av ersättningen som avser upplupen ränta som inkomstränta och skall beskattas. Även detta talar för att ersättningen från investerarskyddet i den del den avser ränta skall behandlas som inkomstränta. Det saknas anledning att behandla ersätt-

ning för ränta genom investerarskyddet på annat sätt. Den del av ersättningen som avser ränta bör därför vid inkomstbeskattningen behandlas som en inkomstränta. I den utsträckning som det ingår ränta i ersättning för medel skall denna således beskattas vid den tidpunkt ersättningen betalas ut i enlighet med kontantprincipen.

Ersättning för finansiella instrument

Skäl kan anföras såväl för som mot skatteplikt för sådan ersättning som avser finansiella instrument. Som skäl för att ersättningen skall vara skattefri talar främst att den som ersatts för en förlust av egendom bör kunna återställa den situation som rådde innan skadan inträffade. En beskattning av ersättningen kan motverka detta.

Ett skäl för att ersättningen skall anses skattepliktig är att de finansiella instrumenten kan anses avyttrade i och med att de inte går att få ut från institutet eller konkursboet. Att en avyttring har skett vid en tidpunkt som ägaren inte själv valt påverkar inte ett sådant synsätt. I 24 § 2 mom. SIL anges att med avyttring avses försäljning, byte eller därmed jämförlig överlåtelse av egendom. Avgörande för om en avyttring skett är att egendomen eller en del av egendomen definitivt avhänts ägaren (se prop. 1989/90:110 s. 392). En avyttring anses normalt föreligga när bindande avtal ingåtts. Genom skattereformen 1990 infördes bestämmelser om att beskattning inom reavinstsystemet skall ske redan vid avyttringstillfället. En förutsättning för att beskattning skall kunna ske är emellertid att storleken på vinst respektive förlust kan beräknas med tillräcklig säkerhet vid den tidpunkten. Som jämförelse kan nämnas den situation då ett företag som gett ut ett finansiella instrumentet försätts i konkurs. Enligt bestämmelser i 24 § 2 mom. SIL anses då det finansiella instrumentet avyttrat varvid reavinstbeskattning skall ske. Om en avdragsgill reaförlust uppkommer till följd av avyttringen inträder avdragsrätten vid samma tidpunkt. Ytterligare ett skäl mot en skattefrihet är att om ersättningen inte anses som skattepliktig skulle inte heller avdrag för eventuella reaförluster medges.

En annan lösning kan vara att ersättning för finansiella instrument är skattefri i de fall den som erhåller ersättningen inom viss tid därefter återanskaffar de förlorade finansiella instrumenten. En sådan ordning skulle emellertid kräva en omfattande och relativt komplicerad reglering för bl.a. beräkning av anskaffningskostnad m.m. Det kan dessutom gå lång tid mellan skadan och utbetalningen av ersättningen. För flertalet av investerarna torde det inte vara möjligt att återanskaffa de förlorade instrumenten innan ersättningen erhållits. Detta innebär att den tid under vilken en återanskaffning måste tillåtas ske, mot bakgrund av de civilrättsliga reglerna för investerarskydd, inte torde kunna understiga i vart fall ett år från inträffad skada, dvs. institutets konkurs eller den tidpunkt då en behörig myndighet i ett instituts hemland förklarar att de finansiella instrumenten eller medlen inte är tillgängliga. Det är inte heller säkert att investeraren väljer att återanskaffa hela sitt innehav eller att detta ens är möjligt. Det är knappast rimligt att belasta skattesystemet med en sådan

reglering för det relativt få fall som kan antas komma att ersättas från investerarskyddet.

Sammanfattningsvis talar således övervägande skäl för att i den utsträckning som investerarskyddet ersätter finansiella instrument ersättningen bör vara skattepliktig. Regeringen anser att - trots den kritik som vissa remissinstanser riktat mot förslaget - att sådan skatteplikt skall införas. De ersatta finansiella instrumenten skall anses avyttrade och reavinstberäkning skall ske. I de situationer som ersättningen skulle ha beskattats som en ränta, t.ex. beträffande obligationer, skall sådan beskattning ske i stället för reavinstbeskattning.

Det framstår inte som alldeles klart när det kan bli aktuellt att begära ersättning från investerarskyddet för förlorade finansiella instrument. Vanligtvis torde separationsrätt föreligga till investerarens egendom. Tänkbara situationer är emellertid dels då egendomen är sammanblandad med egendom som tillhör annan, dels då egendomen inte finns kvar. Det är emellertid nödvändigt att avgöra vid vilken tidpunkt de genom investerarskyddet ersatta finansiella instrumenten skall anses avyttrade.

Om de finansiella instrumenten verkligen är avyttrade i tiden före konkursen gäller allmänna reavinstregler. Detta gäller oberoende av om investeraren känt till avyttringen eller inte.

I de fall de finansiella instrumenten inte har avyttrats men investeraren av något skäl inte kan få ut dem från konkursboet bör instrumenten anses avyttrade vid den tidpunkt då ersättningen enligt investerarskyddsbestämmelserna fastställs. En sådan ordning är mest förenlig med vad som i allmänhet gäller på reavinstbeskattningens område, nämligen att skattskyldighet för en reavinst inträder vid den tidpunkt då avyttring skett. Ett sådant ställningstagande bygger på följande resonemang. Först vid den tidpunkt då det konstaterats att de civilrättsliga förutsättningarna för ersättning föreligger och storleken på ersättningen fastställts, är situationen jämförbar med den som i andra reavinstsammanhang innebär att en avyttring skett. Med detta synsätt bortfaller förutsättningarna för att skattskyldighet skulle inträda vid tidpunkten för konkurs eller när ersättningen betalas. Även praktiska skäl talar mot sådana lösningar. *Finansinspektionen* föreslår att tidpunkten då ersättningen betalas skall anses utgöra den tidpunkt då avyttring anses ha skett och skattskyldighet inträda. Även *Lagrådet* har uttalat att om risken för att skattskyldighet inträder vid "fel" tidpunkt skall minimeras, borde avyttringstidpunkten fastställas till den tidpunkt då ersättningen är tillgänglig för lyftning. Vad *Finansinspektionen* och *Lagrådet* har anfört har i och för sig den fördelen att man undviker att skattskyldigheten inträder innan den skattskyldige fått utbetalningen. Det finns emellertid ingen anledning att just i det nu aktuella sammanhanget frångå de grundläggande principer som gäller frågan om tidpunkten för skattskyldighetens inträde.

I reavinstsystemet görs åtskillnad mellan marknadsnoterade och icke marknadsnoterade finansiella instrument. Med marknadsnoterade finansiella instrument avses enligt 27 § 2 mom. andra stycket SIL sådana instrument som är föremål för notering på svensk eller utländsk börs eller annan sådan kontinuerlig notering av marknadsmässig omsättning som är allmänt tillgänglig.

Reaförlust på marknadsnoterade instrument får enligt 27 § 5 mom. SIL kvittas mot reavinst på andra marknadsnoterade instrument. Förlust på instrument som inte är marknadsnoterade får kvittas mot vinst på sådana instrument. Enligt en ändring som infördes efter förslag i 1998 års ekonomiska vårproposition (prop. 1997/98:150, bet. 1997/98:FiU20, SFS 1998:593) skall förlust på instrument som inte är marknadsnoterade få kvittas även mot vinster på marknadsnoterade instrument. Mot bakgrund av kvittningsreglerna är det nödvändigt att i de fall ersättningen omfattar såväl marknadsnoterade som icke marknadsnoterade instrument ha regler för vad som anses ersatt genom investerarskyddet. Den som erhåller ersättning bör emellertid ges en möjlighet att själv välja huruvida ersättningen skall anses avse marknadsnoterade eller icke marknadsnoterade instrument eller båda slagen. För att förenkla den administrativa hanteringen bör dock, om inte den ersättningsberättigade yrkar annat, ersättning för de finansiella instrumenten i första hand avse marknadsnoterade tillgångar. Investeraren har således full frihet att i de situationer som ersättningen inte täcker hela förlusten själv ange vilka finansiella instrument som skall anses ersatta. När det gäller ersättning till handelsbolag skall enligt vanliga regler reavinstberäkningen ske i bolaget. Detta innebär att det är vid reavinstberäkningen i bolaget som beslut måste fattas om vilka finansiella instrument som skall anses ersatta. Däremot sker beskattningen hos delägaren.

Om den ersättning som betalas ut från investerarskyddet inte täcker hela den förlust investeraren gör, som beskattas i inkomstslaget kapital, kan följande exempel illustrera investerarens valmöjlighet.

A hade i det konkursdrabbade värdepappersbolaget dels ett kapitalbelopp (medel) om 10 000 kr, dels finansiella instrument som han enligt gällande reavinstregler anses ha anskaffat för 400 000 kr. Hälften av anskaffningskostnaden avser marknadsnoterade och hälften icke marknadsnoterade instrument. A erhåller en ersättning motsvarande den högsta möjliga ersättningen, dvs. 250 000 kr. Ersättningen skall i enlighet med förslaget i första hand anses avse det kapitalbelopp som han inte fått ut, dvs 10 000 kr. Resterande 240 000 kr avser de finansiella instrumenten. Han har således gjort en förlust motsvarande skillnaden mellan anskaffningskostnaden och den utbetalda ersättningen, dvs. 160 000 kr. Under det aktuella beskattningsåret har A gjort en reavinst vid avyttring av andra icke marknadsnoterade finansiella instrument. Reavinsten uppgår till 100 000 kr. För att kunna kvitta reavinsten mot den uppkomna reaförlusten väljer A att ”placera” reaförlusten på de icke marknadsnoterade instrumenten i den utsträckning att i vart fall en reaförlust på 100 000 kr uppkommer för sådana instrument. Om resterande reaförlust om 60 000 kr innebär att det uppkommer ett underskott i inkomstslaget kapital får A en rätt till skattereduktion med 30 % av underskottet att räknas från statlig och kommunal inkomstskatt på inkomst av tjänst eller inkomst av näringsverksamhet. Om underskottet i inkomstslaget kapital emellertid är större än 100 000 kr blir skattereduktionen 21 % på belopp över 100 000 kr.

Återbetalning

Enligt 19 § i förslaget till lag om investerarskydd kan den som tagit emot ersättning bli återbetalningsskyldig. Återbetalning skall ske om någon genom oriktiga uppgifter eller på annat sätt orsakat att ersättning betalats ut med för högt belopp. Återbetalning skall också ske om någon i annat fall har tagit emot ersättning med för högt belopp och skäligen borde ha insett detta. Vid återbetalning skall ränta enligt räntelagen utgå på det återbetalade beloppet. Det följer av allmänna regler att sådan ränta skall behandlas som ränteutgift vid inkomstbeskattningen.

I promemorian föreslogs att till den del återbetalt belopp avser ersättning för finansiella instrument skulle beloppet behandlas som en reaförlust. *Näringslivets Skattedelegation m.fl.* har mot förslaget i promemorian anfört att för att fullt skattemässigt värde skall kunna upprätthållas återbetalt belopp bör behandlas som en ränteutgift och inte som en reaförlust. Som ett alternativ till ränteavdrag har föreslagits att taxeringen rivs upp för det aktuella beskattningsåret. Regeringen instämmer i synpunkterna att det skattemässiga värdet bör upprätthållas och att detta inte är möjligt med den i promemorian föreslagna lösningen. För att detta bäst skall åstadkommas bör såsom föreslagits taxeringen rivas upp när återbetalningen avser ersättning för finansiella instrument. Regeringen finner dessutom inte skäl att behandla en återbetalning av en ersättning från investerarskyddet på annat sätt än vad som sker i andra liknande situationer när en intäkt som varit föremål för beskattning går åter.

Återbetalt belopp kan utöver ersättning för finansiella instrument även avse ersättning för medel och som en del av medel även ränta. Om ersättning för ränta återbetalas bör emellertid inte taxeringen rivas upp. Det återbetalda beloppet bör i stället i likhet med vad som gäller för ett återbetalt räntebelopp inom insättningsgarantisystemet tas upp som en ränteutgift vid taxeringen.

Ersättning från en utländsk motsvarighet till investerarskyddet

Investerarskyddet grundar sig på ett EG-direktiv. Det kan därför förutsättas att det i övriga medlemsländer finns eller kommer att finnas motsvarigheter till det svenska investerarskyddet. Det torde därför kunna förutsättas att ersättning från en annan medlemsstat kan komma att utbetalas till i Sverige bosatta eller i övrigt hemmahörande. Det saknas anledning att behandla en ersättning som betalats ut från utlandet på annat sätt än en ersättning från det svenska investerarskyddet. Således bör beskattningen av den från utlandet utbetalda ersättningen ske på samma sätt som om den hade betalats ut från det svenska investerarskyddet.

I punkt 1 av anvisningarna till 53 § och 68 § kommunalskattelagen (1928:370), KL, finns bestämmelser som anger vem som är att anse som bosatt i Sverige. Såsom bosatt i Sverige räknas den som här har sitt egentliga bo och hemvist. Även den som har väsentlig anknytning till Sverige kan anses vara bosatt här. Det bör i den föreslagna lagen om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd tas in en bestämmelse som anger att begrepp som används i lagen har, om

inte annat särskilt anges, samma betydelse som i kommunalskattelagen och lagen om statlig inkomstskatt.

Sammanfattning

Ersättning från investerarskyddet skall vara skattepliktig i den utsträckning ersättningen avser finansiella instrument. Ersättningen skall emellertid i första hand anses avse medel. I den utsträckning som ersättningen för medel innefattar ränta skall den beskattas. Ersättning för kapitalbelopp skall i den utsträckning den hänför sig till inkomstslaget kapital inte vara skattepliktig.

De finansiella instrument som omfattas av rätt till ersättning skall anses avyttrade vid tidpunkten för fastställande av ersättningen. Även om den ersättning som erhålls från investerarskyddet inte räcker för att täcka hela eller delar av den förlust som investeraren drabbats av skall han ändå anses ha avyttrat de finansiella instrumenten som han inte har fått ut från institutet eller konkursboet. Ersättningen för finansiella instrument skall vid inkomstbeskattningen behandlas som likvid för instrumenten varvid vanlig reavinstberäkning skall göras.

Om den ersättning som betalats ut genom investerarskyddet omfattar såväl marknadsnoterade som icke marknadsnoterade instrument skall ersättningen i första hand anses avse marknadsnoterade finansiella instrument om inte den som har rätt till ersättningen yrkar annat.

Regeringens förslag: Försäkringsersättning skall i inkomstskattehänseende behandlas på samma sätt som ersättning från investerarskyddet. De finansiella instrument som ersätts genom en försäkring skall anses avyttrade vid den tidpunkt då försäkringsgivaren fastställt försäkringsersättningen.

Om en i Sverige bosatt fysisk person eller en i Sverige hemmahörande juridisk person får ersättning från en utländsk försäkring, skall beskattning av ersättningen ske som om den hade betalats ut från en försäkringsgivare i Sverige.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Samma invändningar som beträffande förslaget avseende beskattning av ersättning från investerarskydd har framförts mot de föreslagna beskattningsreglerna beträffande försäkringsersättning. *Kammarrätten i Stockholm* har påpekat att det kan uppkomma fråga om konkurrens mellan skattefritetsreglerna i 19 § KL och 2 § SIL och de föreslagna reglerna om skatteplikt för försäkringsersättning.

Skälen för regeringens förslag: Förutom ersättning från investerarskyddet kan i förekommande fall ersättning även utgå från institutets egna ansvarsförsäkring. Enligt Investerarskyddsutredningen (SOU 1997:125 s. 66) förekommer i de försäkringsavtal som utredningen haft tillgång till bland annat följande villkor. Försäkringen gäller skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada orsakad av fel eller försummelse som den försäkrade eller hans arbetstagare begått. Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av handlande eller underlåtenhet som inneburet betydande risk för skadans uppkomst, om det inte kan visas att man från institutets sida inte kunde förutse det inträffade. Försäkringen gäller inte heller för uppsåtligt handlande. Investerarskyddsutredningen konstaterade att försäkringarna kan komma att omfatta delar av det område där även investerarskyddet gäller. Där ett uppsåtligt handlande är orsak till skadan torde dock enligt Investerarskyddsutredningen investerarskyddet i allmänhet ensamt svara för skyddet för investeraren.

Försäkringen och investerarskyddet kommer således i viss omfattning att täcka samma situation. Investeraren kommer i flertalet konkurssituationer ha en möjlighet att välja om han skall begära ersättning från investerarskyddet eller från försäkringsgivare.

I 19 § KL anges att försäkringsersättningar eller andra ersättningar för skada på egendom – i den utsträckning ersättningen inte avser annan byggnad än privatbostad eller markanläggning, lager, inventarier i näringsverksamhet, eller på något annat sätt motsvarar en intäkt eller ett avdrag i näringsverksamhet – är skattefria. En sådan bestämmelse om skattefrihet för försäkringsersättning för fast och lös egendom har funnits i KL sedan dess tillkomst. Vid tiden för lagens tillkomst såg emellertid reavinstskattereglerna annorlunda ut. År 1981 utvidgades det skattebefriade området till att avse skadeståndersättningar. I samband med tillkomsten av lagen om värdepappersrörelse och skyldigheten att teckna ansvarsförsäkring behandlades överhuvudtaget inte frågan om försäk-

ringersättningens eventuella skatteplikt. Mot bakgrund av de överväganden som gjorts beträffande ersättning från investerarskyddet föreligger emellertid skäl att nu se på frågan hur en ersättning från försäkring som tecknats med stöd av 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse skall behandlas.

I likhet med ersättning från investerarskyddet är det även beträffande försäkringsersättning inte i alla delar helt klart i vilka situationer ersättning kan komma att utgå från försäkringen. Frågan avgörs närmast av de villkor som gäller enligt försäkringsavtalet. I den utsträckning som ersättning från försäkringen träder i stället för skattepliktig inkomst bör den emellertid behandlas på samma sätt som ersättning från investerarskyddet. Det saknas skäl att behandla försäkringsersättning på annat sätt än ersättning från investerarskyddet. En sådan ordning skulle innebära att det avgörande för frågan om skatteplikt föreligger eller inte är vem som betalat ut ersättningen och inte vad ersättningen avser. Investeringen har i de situationer då både investerarskyddet och en försäkring täcker en skada full frihet att själv avgöra om han skall begära ersättning från den ena eller den andra. Detta innebär att - om försäkringsersättningen skulle vara skattefri - investeringen skulle ha full frihet att välja om en ersättning skall vara skattepliktig eller inte genom att välja utbetalare av ersättningen. I de situationer en skada inte skulle omfattas av en försäkring har investeringen emellertid inte motsvarande möjlighet att undgå beskattning. En sådan lösning är inte acceptabel. I den utsträckning som försäkringsersättningen avser finansiella instrument bör således ersättningen beskattas och de finansiella instrument som omfattas av försäkringen därmed anses avyttrade. Om ränta har betalats ut skall även denna beskattas.

Vid ersättning från en försäkring bör avyttringen - i likhet med vad som gäller vid ersättning från investerarskyddet - anses ha skett vid tidpunkten för fastställandet av försäkringsersättningen, dvs. dagen för beslut om ersättning.

I förtydligande syfte bör i 19 § KL anges att skattefrihet inte föreligger för aktuell ersättning.

Ersättning från en försäkring tecknad i utlandet

På motsvarande sätt som gäller för en ersättning från ett utländskt investerarskydd bör en ersättning som en i Sverige bosatt fysisk person eller en i Sverige hemmahörande juridisk person får från en utländsk försäkringsgivare beskattas i Sverige. Beskattningen bör ske på samma sätt som om ersättningen hade betalats ut från en svensk försäkringsgivare.

4.3 Den lagtekniska lösningen

Rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar har tidigare genomförts i svensk rätt genom lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Bestämmelser om beskattning av ersättning från insättningsgarantin togs i samband därmed in i en ny lag,

lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti. De nu föreslagna reglerna om beskattning av ersättning från investerarskyddet och från försäkring bör behandlas i samma lag som ersättning från insättningsgarantin. Lagen bör dock få ett nytt namn som bättre anger dess innehåll. Även paragrafindelning av lagen är nödvändig. Ändringarna i den nu befintliga lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti blir således så omfattande att den lagen i stället bör upphävas och ersättas med en ny lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd. Såvitt avser skattereglerna för ersättning från insättningsgarantin görs inga ändringar i sak.

I 24 § 2 mom. SIL finns bestämmelser som anger vad som avses med avyttring. Lagrummet bör kompletteras med en hänvisning till den nya lagens bestämmelse om avyttring av finansiella instrument.

I 19 § KL anges vilka inkomster som inte utgör skattepliktig inkomst. I bestämmelsen anges bl.a. försäkringsersättning i vissa fall som en skattebefriad intäkt. Det bör därför i bestämmelsen anges att sådan försäkringsersättning som avses i den nu föreslagna lagen utgör skattepliktig intäkt.

5 Kontrolluppgiftsskyldighet

Regeringens förslag: Insättningsgarantinämnden och försäkringsgivare skall vara skyldiga att lämna kontrolluppgift om utbetald ersättning i de delar den avser ränta och ersättning för finansiella instrument. Om den uppgiftsskyldige inte kan ange hur stor del av ersättningen som avser ränta och finansiella instrument skall i stället det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

Insättningsgarantinämnden och försäkringsgivare skall även göra avdrag för preliminär skatt på utbetald ränta.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Sveriges Försäkringsförbund* har ifrågasatt om det med hänsyn till kostnadsaspekter finns tillräckliga skäl att lägga upp rutiner för administration av kontrolluppgifter i detta speciella fall.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 3 kap. 22 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgift, LSK, skall under där angivna förutsättningar den som betalar ut ränta lämna kontrolluppgift om denna. Värdepappersinstitut skall lämna kontrolluppgift även vid avyttring av finansiella instrument enligt 3 kap. 32 c § LSK om de är skyldiga att upprätta avräkningsnota. Även om sådan skyldighet inte finns skall de lämna kontrolluppgift vid slutföranden av vissa options- och terminsaffärer.

Den ersättning som betalas ut till en investerare från Insättningsgarantinämnden eller en försäkringsgivare kan som framgått avse ränta (som ett delbelopp i ersättning för medel, 8 § andra stycket förslag till lag om investerarskydd) och ersättning för förlorade finansiella instrument. De finansiella instrument som omfattas av rätten till ersättning skall anses avyttrade. Insättningsgarantinämnden och försäkringsgivare som betalar

ut ersättning som avser ränta och finansiella instrument bör vara skyldiga att lämna kontrolluppgift om den utbetalda ersättningen. Preliminärskatt skall dessutom i flertalet fall dras från räntan enligt 5 kap. 8 - 9 §§ skattebetalningslagen (1997:483), SBL.

Ersättningen från investerarskyddet är enligt förslag till lag om investerarskydd maximerad till 250 000 kr. I de situationer som investerarens förlust i samband med ett instituts konkurs överstiger 250 000 kr torde inte kunna uteslutas att Insättningsgarantinämnden utredning begränsas. Det kan därmed inte heller förutsättas att den som betalar ut en ersättning alltid kan ange exakt hur mycket av denna som avser ränta respektive finansiella instrument. I de fall Insättningsgarantinämnden eller försäkringsgivaren inte kan göra en sådan uppdelning av ersättningen skall i stället det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

Av 5 kap. 8 § SBL följer att skatteavdrag skall göras från sådan ränta som lämnas i pengar och som kontrolluppgift skall lämnas för enligt 3 kap. 22 § LSK. Skatteavdrag skall dock enligt 5 kap. 9 § p 7 SBL inte göras för ränta som betalas ut tillsammans med ett annat belopp, om det är okänt för utbetalaren hur stor del av utbetalningen som utgör ränta. Utbetalaren skall i stället redovisa hela beloppet i kontrolluppgiften enligt 3 kap. 22 § sjätte stycket LSK. Bestämmelsen blir således tillämplig på ränteutbetalningar från Insättningsgarantinämnden eller en försäkringsgivare.

En kontrolluppgiftsskyldighet är nödvändig för att skattemyndigheterna skall få information om de skattepliktiga transaktionerna. Även om det kan antas att de situationer som kommer att omfattas av en rätt till ersättning från investerarskyddet eller försäkringsgivare kommer att vara begränsade utgör detta inte skäl att underlåta sådan kontrolluppgiftsskyldighet. Inte heller utgör kostnadsaspekten tillräckliga skäl för ett undantag.

Förslaget föranleder en ny bestämmelse i 3 kap. och en komplettering av 22 § samma kapitel i LSK.

Regeringens förslag: Vid beräkningen av lättnadsbelopp enligt 3 § 1 b mom. SIL skall, om aktier i företaget i betydande omfattning ägs av utomstående som har rätt till utdelning, löneunderlaget för aktieägare som har en kvalificerad aktie beräknas utan beaktande av de s.k. spärreglerna i 3 § 12 d mom. andra och tredje styckena SIL.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De remissinstanser som yttrat sig över förslaget har inte haft något att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Efter förslag i prop. 1996/97:45 genomfördes på ägarnivå en lättnad i beskattningen av inkomster i små och medelstora företag. Lättnadsreglerna finns i 3 § 1 a - f mom. SIL och innebär att viss del av utdelning på aktier i svenska och utländska onoterade företag undantas från beskattning hos aktieägarna. Detta s.k. enkelbeskattade utrymme är utformat med utgångspunkt i de regler som gäller för beskattning av aktiva ägare i fåmansföretag, de s.k. 3:12-reglerna. Det enkelbeskattade beloppet uppgår till 70 % av statslåneräntan multiplicerad med summan av anskaffningskostnaden för aktierna och ett löneunderlag. Löneunderlaget i 3:12-systemet utgör utgångspunkt för löneunderlaget i lättnadsregeln.

Löneunderlaget i 3:12-systemet

Löneunderlaget beräknas enligt 3 § 12 d mom. första stycket SIL på grundval av löner och andra ersättningar till arbetstagare i företaget. Även arbetsersättningar i dotterföretag får medräknas, i proportion till moderföretagets ägarandel i dotterföretaget. Löneunderlaget utgörs av den del av det sammanlagda ersättningsbelopp som överstiger ett belopp motsvarande 10 gånger basbeloppet för året före beskattningsåret fördelat med lika belopp på aktierna i företaget.

När det gäller aktieägare som i betydande omfattning är verksam i företaget eller i ett dotterföretag, dvs. äger en kvalificerad aktie, uppställs ett krav i 3 § 12 d mom. andra stycket SIL, att aktieägaren skall ha tagit ut en viss lägsta lön för att löneunderlaget skall få läggas till anskaffningskostnaden, den s.k. spärregeln. Denna lägsta lön utgör det lägsta av 120 % av den högsta lön som betalats till anställd i företaget eller ett belopp som svarar mot 10 basbelopp. Det sammanlagda löneunderlaget får enligt en s.k. takregel inte överstiga 50 gånger den lön aktieägaren har tagit ut från bolaget och dess dotterföretag.

I 3 § 12 e mom. SIL finns en bestämmelse som innebär att om aktieägaren visar att aktier i företaget i betydande omfattning ägs av utomstående som har rätt till utdelning tillämpas inte 3:12-reglerna, dvs. utdelningen beskattas i sin helhet i inkomstlaget kapital även om aktien enligt 3 § 12 a mom. SIL är kvalificerad. Även tidigare års förhållanden måste

beaktas för att hindra att successiva utförsäljningar, som syftar till att ta ut ackumulerad utdelning eller reavinster efter en försäljning av en minoritetspost av aktierna, leder till icke avsedda skatteförmåner. Förhållandena under de fem beskattningsår som närmast föregått det aktuella beskattningsåret skall beaktas.

Löneunderlaget i lättnadsregeln

I 3 § 1 b mom. SIL anges att löneunderlaget vid beräkning av lättnadsbeloppet skall beräknas enligt 3 § 12 d mom. första stycket SIL. Om aktien är sådan kvalificerad aktie som avses i 3 § 12 mom. SIL skall beräkningen av löneunderlaget ske enligt 3 § 12 d mom. andra och tredje stycket SIL, dvs. med tillämpning av de s.k. spärreglerna. Det görs alltså i regleringen beträffande löneunderlaget i lättnadsreglerna inte någon begränsning av de s.k. spärreglernas tillämplighet liknande den i 3:12-systemet i de fall företaget i betydande omfattning ägs av utomstående som har rätt till utdelning. Något skäl att upprätthålla denna skillnad mellan lättnadsregeln och 3:12-systemet föreligger emellertid inte. Om aktier i företaget i betydande omfattning ägs av utomstående som har rätt till utdelning bör löneunderlaget även i lättnadssystemet för aktieägare som har en kvalificerad aktie beräknas utan beaktande av de nämnda spärreglerna. Syftet med lagändringen är att lättnadsreglerna och 3:12-reglerna skall ha motsvarande tillämpning. Det bör därför även beträffande lättnadsreglerna tas in en bestämmelse som medför att tidigare års förhållanden måste beaktas vid bedömningen av utomståenderegeln tillämplighet. Detta får till följd att när utomståenderegeln är tillämplig i lättnadssystemet är den det också i 3:12-systemet och vice versa.

Förslaget föranleder en ändring i 3 § 1 b mom. SIL.

7 Rättelse i kommunalskattelagen

Regeringens förslag: Ett förbiseende vid en tidigare ändring i kommunalskattelagen (1928:370) skall rättas till.

Skälen för regeringen förslag: I prop. 1998/99:15 Omstrukturering och beskattning föreslog regeringen bl.a. en ändring i punkt 1 av anvisningarna till 22 § KL. Av förbiseende föll en mening av lagtexten bort ur förslaget. Lagändringen är numera, efter riksdagsbeslut, utfärdad (SFS 1998:1604). Ändringen trädde i kraft den 1 januari 1999. Det är angeläget att förbiseendet rättas snarast möjligt.

8 Förslagets konsekvenser och genomförande

8.1 Ekonomiska effekter

Den skattemässiga regleringen avseende ersättning från investerarskydd m.m. innebär att ersättningen till viss del beskattas som ränteinkomst och till viss del behandlas som reavinst i skattehänseende. Då förslagen syftar till att reglera den skattemässiga behandlingen av ett slag av inkomster som ej tidigare förekommit – ordningen med investerarskydd är ju en ny civilrättslig företeelse – uppkommer särskilda frågor hur de offentligfinansiella effekterna skall bedömas. Det handlar om att jämföra skatteutfallet enligt de föreslagna skattereglerna med en situation utan preciserade skatteregler för detta slag av inkomster. Enligt allmänna regler skulle skattefrihet råda för de aktuella inkomsterna varför förslaget bedöms ge en viss, dock mycket begränsad budgetförstärkning.

Såvitt gäller förslaget om att de s.k. spärreglerna för tillgodoräknande av löneunderlag vid beräkning av lättnadsbeloppet inte skall vara tillämpliga för innehavare av s.k. kvalificerad aktie i de fall aktierna i företaget i betydande omfattning ägs av utomstående – i likhet med vad som gäller för tillgodoräknande av löneunderlag vid beräkning av kapitalbeskattad utdelning och reavinst enligt de s.k. 3:12-reglerna – innebär detta en skattelättnad i förhållande till gällande regler. Regeländringen innebär att innehavare av kvalificerade aktier behandlas på samma sätt som övriga ägare i dessa företag.

För bedömningen av de offentligfinansiella effekterna kan noteras att lättnaden uppkommer enbart för sådana ägare till kvalificerade aktier som i dag gjort för små löneuttag i förhållande till vad gällande regler kräver – för ägare med "tillräckliga" löneuttag innebär den föreslagna regeländringen ingen förändring. Då kraven på tillräckligt löneuttag är förhållandevis lågt satta – det lägsta av 120 % av högsta lön till anställd i företaget eller 10 basbelopp – torde denna situation vara förhållandevis ovanlig. Men en kvantifiering av effekterna är för närvarande inte möjlig; det regelverk det handlar om – lättnadsreglerna – tillämpades första gången vid 1998 års taxering och information om förhållanden relevanta för en bedömning kommer att vara tillgängliga först i början av år 1999. Med det föreslagna ikraftträdandet – där den nya regeln tillämpas först vid taxeringen år 2001 – uppkommer de kassamässiga budgeteffekterna första gången år 2001.

8.2 Ikraftträdande och övergångsfrågor

Ersättning från försäkring eller investerarskydd m.m.

De särskilda skattereglerna för ersättning via investerarskyddet eller försäkring bör träda i kraft vid samma tidpunkt som den föreslagna lagen om investerarskydd, dvs. den 1 maj 1999. Såvitt avser ersättning från investerarskyddet uppkommer inga retroaktiva beskattningseffekter. Sådana effekter skulle emellertid kunna uppkomma vid ersättning från försäkringsgivare eftersom sådan ersättningen tidigare varit skattefri. För

att det i dessa fall inte skall uppkomma retroaktiv beskattning bör de nya bestämmelserna tillämpas endast på sådan ersättning som avser skada som inträffat efter den nya lagens ikraftträdande.

I samband med att den nya lagen om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd träder i kraft upphör lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti att gälla. Den upphävda lagen bör emellertid tillämpas på 1999 och tidigare års taxeringar.

De föreslagna ändringarna i LSK föreslås träda i kraft samtidigt som skattereglerna för aktuella ersättningar.

Lättnad i ägarbeskattningen

Ändringen i 3 § 1 b mom. SIL föreslås träda i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången vid 2001 års taxering.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd

Inledande bestämmelser

2 §

I den nuvarande lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti, som föreslås upphävd, anges att ersättnings om betalas ut av Insättningsgarantinämnden vid inkomstbeskattningens skall behandlas som om ersättningen betalats av det institut hos vilken insättningen finns. Lagrådet har i sitt yttrande anført att det inte kan uteslutas att bestämmelsen kan vara av värde att ha kvar, t.ex. för att identifiera ersättningen och dess eventuella uppdelning i kapitalbelopp och ränta samt i förekommande fall finansiella instrument. På inrådan av Lagrådet har därför i *andra stycket* av förevarande paragraf tagits in en liknande bestämmelse.

Insättningsgaranti

Ersättning

3 §

Bestämmelsen är hämtad från lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti som upphävs i och med den nya lagens ikraftträdande.

En ersättning från insättningsgarantin kan vara att hänföra till inkomstslaget kapital respektive inkomstslaget näringsverksamhet. Den skattemässiga behandlingen av en ersättning för kapitalbelopp kan vara olika beroende av om ersättningen är att hänföra till inkomstslaget kapital eller inkomstslaget näringsverksamhet. I inkomstslaget kapital är dock en ersättning för kapitalbelopp alltid skattefri.

Återbetalning av ersättning

4 §

Bestämmelsen är i likhet med 3 § – utan att en ändring i sak föreligger – hämtad från lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti.

Investerarskydd och försäkring

Ersättning

5 §

På grund av att ersättning för kapitalbelopp inte är skattepliktig om ersättningen är att hänföra till inkomstslaget kapital är det nödvändig att i de fall ersättningen avser såväl skattefri som skattepliktig intäkt ha en bestämmelse som anger vad utbetald ersättning anses avse. Bestämmelsen blir aktuell att tillämpa i de situationer då utbetald ersättning inte

täcker hela förlusten för investeraren. I dessa fall skall utbetald ersättning i första hand anses utgöra ersättning för medel (kapitalbelopp och ränta), varvid kapitalbeloppet anses utgå före räntan, och i andra hand finansiella instrument som investeraren inte har fått ut vid institutets konkurs.

Enligt 1 kap 1 § andra meningen lagen (1991:981) om värdepappersrörelse gäller lagens bestämmelser i tillämpliga delar även för utländska företag. Avsikten vid tillkomsten av bestämmelsen var att utländska värdepappersföretag från länder utanför EES enligt 5 kap. 2 § samma lag alljämt skulle vara skyldiga att teckna ansvarsförsäkring. I fråga om företag hemmahörande i EES regleras frågor av detta slag i stället av lagstiftningen i företagets hemland. I den utsträckning sådan lagstiftning föreskriver en sådan försäkring beskattas ersättning enligt 10 § om inte det utländska värdepappersföretaget tecknat en försäkring hos en svensk försäkringsgivare.

Ränta

6 §

Bestämmelsen innebär att det belopp som avser ränta och som ingår i ersättning för medel skall vara skattepliktigt och behandlas som en inkomstränta.

I likhet med vad som gäller ersättning från insättningsgarantin kan ersättning från investerarskyddet vara att hänföra till inkomstslaget kapital respektive inkomstslaget näringsverksamhet. Som anförts under 3 § kan den skattemässiga behandlingen av en ersättning för kapitalbelopp vara olika beroende av om ersättningen är att hänföra till inkomstslaget kapital eller inkomstslaget näringsverksamhet. I inkomstslaget kapital är dock en ersättning för kapitalbelopp alltid skattefri.

Finansiella instrument

7 §

I bestämmelsens *första stycke* anges att de finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet eller en av värdepappersinstitutet tecknad försäkring skall anses avyttrade. Avyttringen skall anses ha skett vid tidpunkten för fastställandet av ersättningen från investerarskyddet respektive försäkringsersättningen. Såvitt avser ersättningsberättigade som är bokföringsskyldiga skall i stället god redovisningssed tillämpas för att fastställa avyttringstidpunkten.

Eftersom de finansiella instrumenten anses avyttrade skall reavinstbeskattning ske. I *andra stycket* anges att den ersättning som betalats ut för finansiella instrument skall utgöra vederlag för de avyttrade instrumenten. Av turordningsregeln i 5 § framgår att det belopp som återstår av den utbetalda ersättningen sedan ersättning för medel avräknats från ersättningsbeloppet skall anses avse ersättning för de finansiella instrument som omfattas av rätten till ersättning. Detta belopp utgör alltså vederlag för de förlorade finansiella instrumenten. I övrigt beräknas reavinsten eller reaförlusten på vanligt sätt. I de fall en ersättning för ett finansiellt

instrument skulle ha beskattats som en ränteinkomst i stället för reavinst skall i stället de reglerna tillämpas (se 29 § 2 mom. SIL).

8 §

I bestämmelsens har intagits turordningsregler för ersättning för de finansiella instrument som inte har kunnat fås ut i samband med värdepappersinstitutets konkurs. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 4.1.

Återbetalning av ersättning

9 §

Enligt 19 § i lagen om investerarskydd kan den som tagit emot ersättning i vissa fall bli återbetalningsskyldig. Bestämmelsen innebär att den del av ett återbetalat belopp som avser ersättning för ränta skall behandlas som en ränteutgift. Om återbetalt belopp avser en ersättning för finansiella instrument skall taxeringen för det beskattningsår ersättningen beskattats i stället rivas upp.

Ersättning från ett utländskt investerarskydd

10 §

Om en i Sverige bosatt fysisk person eller en i Sverige hemmahörande juridisk person får ersättning från ett utländskt investerarskydd eller från en försäkring som tecknats i utlandet skall ersättningen beskattas på samma sätt som om den hade utbetalats genom det svenska investerarskyddet eller genom en försäkring tecknad i Sverige.

Genom den hänvisning som finns i 2 § till KL respektive SIL kommer bosättningsbegreppet att få den innebörd som följer av punkt 1 av anvisningarna till 53 § och 68 § KL.

Med en i Sverige hemmahörande juridisk person avses sådana juridiska personer som enligt bestämmelser i KL och SIL är oinskränkt skattskyldiga i Sverige.

Övergångsbestämmelser

De särskilda skattereglerna för ersättning från investerarskyddet eller försäkring bör träda i kraft vid samma tidpunkt som den föreslagna lagen om investerarskydd, dvs. den 1 maj 1999. Samtidigt upphävs lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti. Bestämmelserna i den upphävda lagen har inarbetats utan ändring i sak i den nya lagen. Den upphävda lagen bör emellertid tillämpas på ersättningar som hänför sig till 1999 och tidigare års taxeringar.

Beträffande ersättning som betalas ut från investerarskyddet uppkommer inga retroaktiva beskattningseffekter. Sådana effekter uppkommer emellertid vid ersättning från försäkringsgivare eftersom sådan ersättningen i tiden före de nya bestämmelserna varit skattefria. För att det i dessa fall inte skall uppkomma retroaktiva beskattningseffekter tillämpas

de nya bestämmelserna endast på sådan ersättning som avser skada som inträffat efter den nya lagens ikraftträdande.

9.2 Förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

19 §

I förtydligande syfte har i *första stycket femte ledet* tagits in en hänvisning till lagen om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd. Av bestämmelsen framgår att skatteplikt föreligger för försäkringsersättning i den omfattning ersättningen avser ränta och finansiella instrument.

9.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

3 § 1 b mom.

I *första stycket* införs en begränsning liknande den i 3:12-systemet vid utdelning. Den nya bestämmelsen innebär att de s.k. spärreglerna i 3 § 12 d mom. andra och tredje stycket SIL inte skall tillämpas vid beräkning av löneunderlaget om ägare av kvalificerad aktie visar att aktier i företaget i betydande omfattning ägs av utomstående som har rätt till utdelning. I likhet med vad som gäller för utomståenderegeln tillämplighet i 3:12-systemet bör tidigare års förhållande beaktas vid bedömningen av utomståenderegeln tillämplighet i lättnadssystemet. Utomståenderegeln kommenterades i samband med dess tillkomst (prop. 1989/90:110 s. 704).

I 3 § 12 e mom. andra stycket SIL finns en definition av vad som avses med företag och utomstående. Definitionen av företag ansluter till definitionen av vilka aktier som skall anses kvalificerade enligt 3 § 12 a mom. SIL. De utomstående skall alltså äga del i det företag i vilket aktieägaren eller närstående varit verksam i betydande omfattning. En fysisk person eller ett dödsbo som äger en kvalificerad aktie i det företag i vilket aktieägaren eller närstående är verksam eller i annat fåmansföretag som avses i 3 § 12 a mom. första stycket SIL utgör inte en "utomstående" enligt definitionen i momentet.

24 § 2 mom.

I bestämmelsen avgränsas avyttringsbegreppet. I dess *första stycke* tas i klagörande syfte in en hänvisning till bestämmelsen i 7 § lagen om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd. I bestämmelsen anges att de finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet eller försäkring anses avyttrade.

Ändringen i 3 § 1 b mom. SIL föreslås träda i kraft den 1 januari 2000 och de skall börja tillämpas vid 2001 års taxering. Ändringen innebär en lättning i beskattningen. Den föreslagna ändringen kommer att tillämpas på utdelning som sker efter ikraftträdandet av den nu föreslagna ändringen.

Ändringen i 24 § 2 mom. SIL föreslås träda i kraft samtidigt som skattereglerna för aktuella ersättningar och skall börja tillämpas vid taxering år 2000.

9.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

3 kap.

22 §

I en ny punkt i *första stycket* anges att försäkringsgivare som betalat ut ersättning på grund av försäkring som avses i 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse skall lämna kontrolluppgift om inkomstränta och fordran. Insättningsgarantinämnden har redan enligt punkt 7 i bestämmelsen sådan skyldighet.

Av en ny punkt i *andra stycket* följer att kontrolluppgift skall lämnas för den som fått ersättning enligt lagen om investerarskydd eller på grund av försäkring som avses i 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse. Om utbetalning avser även annat än ränta, vilket inte sällan torde vara fallet, och Insättningsgarantinämnden eller försäkringsgivaren inte kan ange hur stor del av det utbetalda beloppet som utgör ränta skall i stället det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas. Detta framgår av näst sista stycket.

32 d §

Bestämmelsen är ny. I *första stycket* anges att Insättningsgarantinämnden eller försäkringsgivare skall lämna kontrolluppgift om avyttring av finansiella instrument. Bestämmelsen tar sikte på sådana finansiella instrument som omfattas av ersättning från Insättningsgarantinämnden eller försäkringsgivare. Sådana finansiella instrument anses avyttrade enligt 7 § lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd.

I *andra stycket* anges att kontrolluppgift om avyttring av finansiella instrument skall lämnas för fysisk person och dödsbo. I kontrolluppgiften skall redovisas antalet finansiella instrument samt deras slag och sort.

I likhet med undantaget beträffande kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning vid inkomstränta i 22 § LSK finns ett undantag i *sista stycket* i de fall en utbetalning avser även annat än avyttrade finansiella instrument. Om Insättningsgarantinämnden eller försäkringsgivaren inte kan ange hur stor del av det utbetalda beloppet som utgör avyttrade finansiella instrument skall alltså i stället det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

Övergångsbestämmelser

Prop. 1998/99:48

De föreslagna ändringarna i LSK föreslås träda i kraft samtidigt som skattereglerna för aktuella ersättningar. Den nya lydelsen skall dock tillämpas på sådan försäkringsersättning som avser skada som inträffat efter lagens ikraftträdande.

Sammanfattning av departementspromemorian Skatteregler och investerarskydd

Prop. 1998/99:48
Bilaga 1

Investerarskydd och försäkringsersättning

I promemorian föreslås att ersättning från investerarskyddet och från en försäkring som ett värdepappersbolag eller ett utländskt värdepappersföretag tecknat enligt 5 kap. 2 och 5 §§ lagen (1991:981) om värdepappersrörelse för skadeståndsskyldighet som företaget tecknat skall utgöra skattepliktig ersättning. En begränsning i skatteplikten finns dock så till vida att ersättning som avser likvida medel inte skall vara skattepliktig.

För att avgränsa den skattepliktiga ersättningen från sådan ersättning som är skattefri finns en turordningsregel i den föreslagna lagen beträffande investerarskydd och försäkring. Den ersättning som betalas ut från investerarskyddet eller från en försäkring skall i första hand anses utgöra ersättning för likvida medel. I andra hand skall ersättningen anses avse upplupen ränta och i sista hand ersättning för finansiella instrument.

Den del av ersättningen som avser upplupen ränta skall vid inkomstbeskattningen behandlas som inkomstränta. Ersättning som avser de finansiella instrumenten skall behandlas som vederlag för instrumenten varvid reavinstbeskattning skall göras. De finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet eller en försäkring skall således anses avyttrade. Om ersättningen är maximerad till ett visst belopp (investerarskyddet är t.ex. begränsat till 250 000 kr) inte täcker hela skadan skall det belopp som återstår sedan likvida medel och upplupen ränta ersatts anses utgöra vederlag för samtliga finansiella instrument. Vederlaget kan på så sätt anses vara 0 kr.

Om de finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet eller en försäkring utgör såväl marknadsnoterade som icke marknadsnoterade instrument skall ersättningen, om inte den som har rätt till ersättningen yrkar annat, i första hand anses avse marknadsnoterade finansiella instrument.

Enligt förslaget till lag om investerarskydd kan den som tagit emot ersättning i vissa fall bli återbetalningsskyldig. Vid återbetalning skall ränta enligt räntelagen utgå. Sådan ränta skall behandlas som ränteutgift vid inkomstbeskattningen.

I den del återbetalt belopp avser ersättning för finansiella instrument föreslås att beloppet behandlas som en reaförlust. På motsvarande sätt som gäller i en ersättningssituation bör även i återbetalningsfallet den skattskyldige få välja huruvida beloppet avser marknadsnoterade eller icke marknadsnoterade finansiella instrument eller båda slagen.

Beskattningsregler för insättningsgaranti togs i samband med att rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar genomfördes i svensk rätt, in i en ny lag, lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti. De i promemorian föreslagna reglerna om beskattning av ersättning från investerarskyddet och från försäkring föreslogs behandlas i samma lag som ersättning från insättningsgarantin. För att bättre ange dess innehåll föreslogs i promemorian att lagen skulle få ett nytt namn. Även paragrafindelning av lagen ansågs nödvändig. Ändringarna i den nu befintliga lagen (1995:1592) om

skatteregler för ersättning från insättningsgaranti ansågs bli så omfattande att den lagen i stället föreslogs upphävas och ersättas med en ny lag om skatteregler från insättningsgaranti och investerarskydd, m.m. Såvitt avser skatteregler för ersättning från insättningsgarantin föreslogs inga ändringar i sak.

I 24 § 2 mom. SIL finns bestämmelser som anger vad som avses med avyttring. Lagrummet kompletterades i promemorian med en hänvisning till den nya lagens bestämmelse om avyttring av finansiella instrument.

Lättnad i beskattning av utdelning

I 3 § 1 b mom. SIL anges att löneunderlaget vid beräkning av lättnadsbeloppet skall beräknas enligt 3 § 12 d mom. första stycket SIL. Om aktien är sådan kvalificerad aktie som avses i 3 § 12 mom. SIL skall beräkningen av löneunderlaget ske enligt 3 § 12 d mom. andra och tredje stycket SIL, de s.k. spärreglerna. Det görs alltså i regleringen beträffande lättnadsbeloppet inte någon begränsning av de s.k. spärreglernas tillämplighet liknande den i 3:12-systemet i de fall företaget i betydande omfattning ägs av utomstående som har rätt till utdelning. Något skäl att upprätthålla denna skillnad mellan lättnadsregeln och 3:12-systemet föreligger emellertid inte. I promemorian föreslås att om aktier i företaget i betydande omfattning ägs av utomstående som har rätt till utdelning löneunderlaget i lättnadssystemet för aktieägare som har en kvalificerad aktie bör beräknas utan beaktande av bestämmelserna i 3 § 12 d mom. andra och tredje styckena SIL.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd, m.m.

Härigenom föreskrivs följande.

Ersättning från insättningsgaranti

1 § Ersättning som betalas ut av Insättningsgarantinämnden enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti skall i första hand anses utgöra ersättning för insatt kapitalbelopp.

Till den del ersättningen avser upplupen ränta, skall den vid inkomstbeskattningen behandlas som inkomstränta.

Återbetalning av ersättning

2 § Vid återbetalning av ersättning enligt 18 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti skall den del av ett återbetalt belopp som inte avser ersättning för det insatta kapitalbeloppet behandlas som ränteutgift.

Ersättning från investerarskydd och försäkring

3 § Ersättning som betalas ut från ett investerarskydds företag enligt lagen (1998:000) om investerarskydd eller från en försäkringsgivare som ett värdepappersbolag eller utländskt värdepappersföretag tecknat i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 2 eller 6 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, skall i första hand anses utgöra ersättning för insatt kapitalbelopp. I andra hand skall ersättningen anses avse upplupen ränta. I övrigt skall ersättningen anses avse finansiella instrument.

Ränta

4 § Ersättning för upplupen ränta som betalats ut från ett investerarskydds företag eller en försäkringsgivare skall vid inkomstbeskattningen behandlas som inkomstränta.

Ersättning för finansiella instrument

5 § De finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet skall anses avyttrade vid tidpunkten för fastställande av ersättningen.

Finansiella instrument som omfattas av sådan försäkring som avses i 3 § andra stycket skall anses avyttrade vid den tidpunkt som försäkringsgivaren tillämpat för beräkning av ersättningen.

6 § Om de finansiella instrument som omfattas av investerarskydd eller sådan försäkring som avses i 3 § andra stycket utgörs av såväl marknads-

noterade som icke marknadsnoterade instrument skall ersättningen, om inte den som har rätt till ersättningen yrkar annat, i första hand anses avse marknadsnoterade finansiella instrument.

Med marknadsnoterade finansiella instrument avses sådana instrument som är föremål för notering på svensk eller utländsk börs eller annan kontinuerlig notering av marknadsmässig omsättning, som är allmänt tillgänglig.

Återbetalning av ersättning

7 § Vid återbetalning av ersättning enligt 21 § lagen (1998:000) om investerarskydd skall den del av ett återbetalt belopp som inte avser ersättning för det insatta kapitalbeloppet eller för de finansiella instrumenten behandlas som ränteutgift.

Om återbetalt belopp avser ersättning för finansiella instrument skall beloppet tas upp som realisationsförlust varvid 6 § första stycket skall tillämpas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 1999 då lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti upphör att gälla. Bestämmelserna tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

2. De nya bestämmelserna skall såvitt avser ersättning från försäkring som ett värdepappersbolag eller ett utländskt värdepappersföretag tecknat i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 2 och 6 § lag (1991:981) om värdepappersrörelse tillämpas endast på sådan ersättning som avser skada som inträffat efter lagens ikraftträdande.

Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt att 3 § 1 b mom. och 24 § 2 mom. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

1 b mom. Det belopp som undantas från skatteplikt (lättnadsbeloppet) beräknas som 70 procent av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret multiplicerad med summan av anskaffningskostnaden för aktien och ett löneunderlag beräknat enligt 12 d mom. första stycket. Är aktien *en sådan* kvali-

Föreslagen lydelse

3 §

1 b mom. Det belopp som undantas från skatteplikt (lättnadsbeloppet) beräknas som 70 procent av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret multiplicerad med summan av anskaffningskostnaden för aktien och ett löneunderlag beräknat enligt 12 d mom. första stycket. Är aktien kvalificerad *en-*

ficerad aktie som avses i 12 mom. tillämpas även 12 d mom. andra och tredje styckena.

ligt 12 a mom. skall även 12 d mom. andra och tredje styckena tillämpas. Detta gäller dock inte om aktieägaren visar att utomstående i betydande omfattning äger del i företaget och har rätt till utdelning, om inte särskilda skäl talar mot det. Vad som avses med företag och utomstående framgår av 12 e mom. andra stycket.

Har aktien förvärvats under beskattningsåret och har bolaget tidigare under året lämnat utdelning, får den nya ägaren inte beräkna något lätt-nadsbelopp.

Med anskaffningskostnad avses det anskaffningsvärde som skulle ha använts vid beräkning av realisationsvinst, om aktien avyttrats vid tidpunkten för utdelningen. För aktie som har förvärvats före ingången av år 1990 respektive ingången av år 1992 får bestämmelserna i 12 c mom. andra respektive tredje styckena tillämpas.

24 §

2 mom. Med avyttring av egendom avses försäljning, byte eller därmed jämförlig överlåtelse av egendom. Med avyttring jämställs också att tiden för utnyttjande av en option löpt ut utan att optionen har utnyttjats. Avyttring av ett finansiellt instrument anses också föreligga om det företag som givit ut instrumentet

1. upplöses genom konkurs eller, om det är ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening, när företaget försätts i konkurs,

2. träder i likvidation,

3. upplöses genom fusion enligt 14 kap. 1 § aktiebolagslagen (1975:1385), 11 kap. 1 § bankaktiebolagslagen (1987:618), 15 a kap. 1 § försäkringsrörelselagen (1982:713), eller, om det är ett utländskt bolag, när bolaget upplöses genom ett motsvarande förfarande eller

4. upplöses genom att avregistreras efter den 4 april 1995 enligt punkt 5 eller 6 av övergångsbestämmelserna till lagen (1994:802) om ändring i aktiebolagslagen.

2 mom. Med avyttring av egendom avses försäljning, byte eller därmed jämförlig överlåtelse av egendom. Med avyttring jämställs också att tiden för utnyttjande av en option löpt ut utan att optionen har utnyttjats. Avyttring av ett finansiellt instrument anses också föreligga i de situationer som avses i 5 § andra stycket lagen (1998:000) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd, m.m. Avyttring av ett finansiellt instrument anses också föreligga om det företag som givit ut instrumentet

1. upplöses genom konkurs eller, om det är ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening, när företaget försätts i konkurs,

2. träder i likvidation,

3. upplöses genom fusion enligt 14 kap. 1 § aktiebolagslagen (1975:1385), 11 kap. 1 § bankaktiebolagslagen (1987:618), 15 a kap. 1 § försäkringsrörelselagen (1982:713), eller, om det är ett utländskt bolag, när bolaget upplöses genom ett motsvarande förfarande

rande eller

4. upplöses genom att avregistreras efter den 4 april 1995 enligt punkt 5 eller 6 av övergångsbestämmelserna till lagen (1994:802) om ändring i aktiebolagslagen.

Med avyttring avses däremot inte utlåning av egendom för blankning. Avyttring anses inte heller föreligga när en andel definitivt förlorar sitt värde i fall som avses i 3 § 8 mom. tredje stycket.

En delägare i ett handelsbolag skall anses ha avyttrat sin andel i bolaget om andelen inlöses eller bolaget upplöses.

Har andelen övergått till någon annan på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång och är det justerade ingångsvärdet enligt 28 § negativt, skall beskattning ske som om andelen avyttrats.

Inlöses andel i värdepappersfond eller utskiftas fondens behållna tillgångar till fondandelsägare i samband med att fonden upplöses, skall avyttring av andelen anses ha skett mot vederlag motsvarande vad fondandelsägaren uppbär vid inlösen eller utskiftning. Detsamma gäller om medlem avgår ur en ekonomisk förening.

Utnyttjas ett finansiellt instrument, som avser teckningsrätt, delrätt, företrädesrätt till teckning av vinstandelslån, köption, termin, optionsrätt, konvertibelt skuldebrev eller konvertibelt vinstandelsbevis, för förvärv av aktier eller annan egendom, anses detta inte som en avyttring av det utnyttjade instrumentet. Anskaffningsvärdet för den förvärvade egendomen är summan av anskaffningsvärdet för instrumentet och annat vederlag.

---

1. Den nya bestämmelsen i 24 § 2 mom. träder i kraft den 1 april 1999 och tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

2. Den nya bestämmelsen i 3 § 1 b mom. träder i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången vid 2001 års taxering.

Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

dels att 3 kap. 22 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 3 kap. 32 d §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

22 §

Kontrolluppgift om inkomstränta och fordran skall lämnas av

1. Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,

2. den som yrkesmässigt bedrivit inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att pengar blivit räntebärande,
3. den som gett ut skuldförbindelse för den allmänna marknaden,
4. förening som från medlemmar mottagit pengar för förräntning,
5. Riksgäldskontoret i fråga om statens sparobligationer,
6. den som driver valutahandel samt värdepappersinstitut hos vilket utländskt fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper förvaras i depå eller kontoförs,
7. Insättningsgarantinämnden,
8. förvaltare som i sådan egen-
skap är införd i det register som
förs av Värdepapperscentralen
VPC Aktiebolag enligt aktiekon-
tolagen (1989:827).

8. förvaltare som i sådan egen-
skap är införd i det register som
förs av Värdepapperscentralen
VPC Aktiebolag enligt aktiekon-
tolagen (1989:827),
9. investerarskyddsföretag som
avses i lagen (1998:000) om in-
vesterarskydd, 10. försäkringsgi-
vare som betalat ut ersättning på
grund av försäkring som avses i 5
kap. 2 eller 6 § lagen (1991:981)
om värdepappersrörelse.

Kontrolluppgift skall lämnas för

1. den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär),
2. innehavare av marknadsnoterad fordran som avses i 3 § första stycket 7 lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt med undantag för premieobligation som getts ut före år 1996,
3. den som har varit antecknad
som innehavare av utländskt rän-
tebärande fondpapper eller rättig-
het eller skyldighet som anknyter
till sådant fondpapper.

3. den som har varit antecknad
som innehavare av utländskt rän-
tebärande fondpapper eller rättig-
het eller skyldighet som anknyter
till sådant fondpapper,
4. den som fått ersättning enligt
lagen om investerarskydd eller på
grund av sådan försäkring som
avses i 5 kap. 2 eller 6 § lagen om
värdepappersrörelse.

Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång. Kontrolluppgift skall vidare lämnas för upplupen men inte förfallen avkastning (räntekompensation) vid avyttring av fordran eller andel i sådan värdepappersfond som avses i 27 § 6 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

För marknadsnoterad fordran skall kontrolluppgiften ta upp det vid årets utgång senast noterade värdet ökat med upplupen avkastning som inte omfattas av detta värde.

Innehas ett konto av mer än en person skall ränta och fordran fördelas lika mellan innehavarna, om inte annat förhållande är känt för den upp-

giftsskyldige. I fråga om konto för vilket samtliga innehavare inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan och fordran redovisas utan fördelning.

Avser en utbetalning också annat än ränta och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ränta, skall i stället för ränta det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

Avser en utbetalning också annat än ränta och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ränta, skall i stället för ränta det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas. *I fall som avses i första stycket 9 och 10 skall därutöver redovisas vilka yrkanden som framställts av den ersättningsberättigade.*

En skattskyldig, som uppdrar åt en utländsk förvaltare att i sådan egenkap föras in i det register som förs av Värdepapperscentralen VPC Aktieföretag enligt aktiekontolagen (1989:827), skall utan dröjsmål till Riksskatteverket lämna ett skriftligt medgivande till insyn i depå eller konto som han har hos förvaltaren.

32 d §

Kontrolluppgift om avyttring av finansiellt instrument skall, i annat fall än som avses i 22, 32 a eller 32 c §, lämnas av

1. investerarskydds företag som avses i lagen (1998:000) om investerarskydd och som betalat ut ersättning från investerarskyddet,

2. försäkringsgivare som betalat ut ersättning på grund av försäkring som avses i 5 kap. 2 eller 6 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo. Kontrolluppgiften skall ta upp den ersättning som avser avyttrade finansiella instrument, antalet finansiella instrument samt deras slag och sort.

Avser en utbetalning också annat än ersättning för finansiella instrument och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ersättning för finansiella instrument, skall i stället det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas. Därutöver skall redovisas vilka yrkanden som framställts av den ersättningsbe-

rättigade.

Prop. 1998/99:48
Bilaga 2

Denna lag träder i kraft den 1 april 1999 och tillämpas första gången vid 2000 års taxering. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande för försäkringsersättningar som avser förhållanden som inträffat före lagens ikraftträdande.

Förteckning över remissinstanser

Efter remiss har yttrande över promemorian Ds 1998:47, Skattefrågor och investerarskydd, kommit in från Sveriges Riksbank, Hovrätten över Skåne och Blekinge, Kammarrätten i Stockholm, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Insättningsgarantinämnden, Närings- och teknikutvecklingsverket, Konkurrensverket, Konsumentverket, Ackordscentralen, Allmänna pensionsfonden, första - tredje fondstyrelserna, Allmänna pensionsfonden, fjärde fondstyrelsen, Finansbolagens förening, Fondbolagens förening, Konkursförvaltarkollegiernas förening, OM Stockholm AB, Penningmarknadsinformation PmI AB, Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Sveriges Advokatsamfund, Sveriges Aktiesparares Riksförbund, Sveriges Försäkringsförbund.

Yttrande har också kommit in från Näringslivets Skattedelagation.

OM Stockholm AB och Stockholms Fondbörs AB har åberopat yttrande från Svenska Bankföreningen och Svenska Fondhandlareföreningen. Sveriges Industriförbund, Svensk Industriförening och Fondbolagens förening har åberopat yttrande från Näringslivets Skattedelagation.

Sveriges Försäkringsförbund har förutom eget yttrande åberopat yttrande från Näringslivets Skattedelagation.

Aktiefrämjandet har förklarat sig avstå från att yttra sig över förslaget.

Förslag till lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Vid tillämpning av kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall följande gälla.

2 § Begrepp som används i denna lag har, om inte annat anges, samma innebörd som i kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Insättningsgaranti

Ersättning

3 § Ersättning som betalas ut av Insättningsgarantinämnden enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti skall i första hand anses utgöra ersättning för insatt kapitalbelopp. Till den del ersättningen avser upplupen ränta, skall den behandlas som inkomstränta.

Återbetalning av ersättning

4 § Vid återbetalning av ersättning enligt 18 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti skall den del av ett återbetalt belopp som inte avser ersättning för det insatta kapitalbeloppet behandlas som ränteutgift.

Investerarskydd och försäkring

Ersättning

5 § Ersättning som betalas ut av Insättningsgarantinämnden enligt lagen (1999:000) om investerarskydd eller av en försäkringsgivare på grund av en försäkring som ett värdepappersbolag eller utländskt värdepappersföretag tecknat i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 2 eller 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse skall, om ersättningen inte täcker hela förlusten, i första hand anses utgöra ersättning för kapitalbelopp (medel). I andra hand skall ersättningen anses avse finansiella instrument.

Ränta

6 § Ersättning för ränta enligt 8 § lagen (1998:000) om investerarskydd som betalats ut från Insättningsgarantinämnden som ersättning för medel eller från en försäkringsgivare skall behandlas som inkomstränta. I övrigt

skall ersättning som avser medel inte anses som skattepliktig vid inkomstbeskattningen.

Prop. 1998/99:48
Bilaga 4

Finansiella instrument

7 § De finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet eller en sådan försäkring som avses i 5 § skall anses avyttrade vid det tidpunkt då ersättningen fastställs. Om den som får ersättningen är bokföringsskyldig skall dock avyttring anses ha skett när ersättningen enligt bokföringsmässiga grunder skall redovisas.

Ersättning för finansiella instrument skall vid inkomstbeskattningen behandlas som vederlag för de avyttrade instrumenten.

8 § Om de finansiella instrument som omfattas av investerarskyddet eller sådan försäkring som avses i 5 § avser såväl marknadsnoterade som icke marknadsnoterade instrument, skall ersättningen i första hand anses avse marknadsnoterade finansiella instrument om inte den som har rätt till ersättningen yrkar annat.

Återbetalning av ersättning

9 § Vid återbetalning av ersättning enligt 19 § lagen (1999:000) om investerarskydd skall den del av det återbetalda beloppet som motsvarar inkomstränta enligt 6 § behandlas som en ränteutgift.

Ersättning från ett utländskt investerarskydd o.dyl.

10 § Om en i Sverige bosatt person eller en i Sverige hemmahörande juridisk person får ersättning från ett utländskt investerarskydd eller från en utländsk försäkringsgivare enligt en försäkring som motsvarar sådan försäkring som avses i 5 § skall bestämmelserna i 5-8 §§ tillämpas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 1999 då lagen (1995:1592) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti upphör att gälla. Den upphävda lagen skall dock tillämpas vid 1999 och tidigare års taxeringar. De nya bestämmelserna tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

2. De nya bestämmelserna skall såvitt avser ersättning från försäkring som ett värdepappersbolag eller ett utländskt värdepappersföretag tecknat i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 2 eller 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse tillämpas endast på sådan ersättning som avser skada som inträffat efter lagens ikraftträdande.

Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370) att 19 §§ skall ha följande lydelse.

19 §⁵

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas *icke*:

vad som vid bodelning tillfallit make eller sambo eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst eller utgör föräldrapenning, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller i form av livränta i den mån livräntan är skattepliktig enligt 32 § 1 eller 2 mom., så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller annan ansvarighetsförsäkring eller på grund av skadeståndsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring, samt belopp som arbetsgivare utan att försäkring har tecknats för anställdas räkning betalar ut och som motsvarar ersättning på grund av grupplivförsäkring, i den mån beloppet inte väsentligt överstiger vad som utgår för befattningshavare i statens tjänst;

försäkringsersättning eller annan ersättning för skada på egendom, dock att skatteplikt föreligger dels i den mån ersättningen avser annan byggnad än privatbostad eller markanläggning, dels i den mån köpeskilling, som skulle ha influtit om den försäkrade eller skadade egendomen i stället hade sålts, hade varit att hänföra till intäkt av näringsverksamhet *och* dels i den mån ersättningen eljest motsvarar skattepliktig intäkt av eller avdragsgill omkostnad för näringsverksamhet;

försäkringsersättning eller annan ersättning för skada på egendom, dock att skatteplikt föreligger dels i den mån ersättningen avser annan byggnad än privatbostad eller markanläggning, dels i den mån köpeskilling, som skulle ha influtit om den försäkrade eller skadade egendomen i stället hade sålts, hade varit att hänföra till intäkt av näringsverksamhet, dels i den mån ersättningen eljest motsvarar skattepliktig intäkt av eller avdragsgill omkostnad för näringsverksamhet, *dels för sådan försäk-*

⁵ Senaste lydelse 1997:1292.

ringsersättning som avses i lagen (1999:000) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd i den omfattning ersättningen avser ersättning för ränta och finansiella instrument;

ersättning för förlust eller skada på egendom vid fartygs förolyckande som redare utger till sådan arbetstagare som avses i punkt 1 av anvisningarna till 49 §;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke föreläggat;

ersättning jämlikt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, som icke utgör vederlag vid avyttring av egendom, i den mån givaren enligt 20 § eller punkt 5 av anvisningarna till 46 § icke är berättigad till avdrag för utgivet belopp;

stipendium för mottagarens utbildning, dock inte sådant stipendium som anges i punkt 12 sjunde stycket av anvisningarna till 32 §;

stipendium som är avsett för andra ändamål och som inte utgår periodiskt och inte utgör ersättning för arbete som har utförts eller skall utföras för utgivarens räkning, dock inte ett sådant stipendium som anges i punkt 12 sjunde stycket av anvisningarna till 32 §;

studiestöd enligt 3 eller 4 kap. studiestödslagen (1973:349), internationella bidrag, studielån och resekostnadsersättning enligt 6 och 7 kap. samma lag samt sådant särskilt bidrag vilket enligt av regeringen eller statlig myndighet meddelade bestämmelser utgår till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådant bidrag likställda, och äger i följd härav de bidragsberättigade icke göra avdrag för kostnader som avsetts skola bestridas med bidrag av förevarande slag;

introduktionsersättning enligt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar;

allmänt barnbidrag och förlängt barnbidrag, samt barnpension enligt lagen om allmän försäkring till den del pensionen för varje månad den avser inte överstiger en tolfedel av fyrtio procent eller, vid pension efter båda föräldrarna, åttio procent, av basbeloppet den månad pensionen avser samt sådan i 17 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring angiven livränta i form av efterlevandelivränta till barn enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller enligt annan i nämnda lagrum angiven författning till den del livräntan föranlett minskning av sådan del av barnpension som inte är skattepliktig;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

handikappersättning enligt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen om allmän försäkring, vårdbidrag till den del det utgör ersättning för merkostnader enligt 9

kap. 4 och 4 a §§ samma lag, ersättning för merutgifter för resor enligt 3 kap. 7 a § samma lag, särskilt pensionstillägg enligt lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till folkpension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn samt hemsjukvårdsbidrag och hemvårdsbidrag, som utges av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning och ekonomiskt stöd till kostnader för personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade;

bostadstillägg enligt lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer;

kommunalt bostadstillägg till handikappade;

bostadsbidrag som avses i lagen (1988:786) om bostadsbidrag och lagen (1993:737) om bostadsbidrag;

bidrag enligt lagen (1988:1463) om bidrag vid adoption av utländska barn;

bidrag enligt lagen (1992:148) om särskilt bidrag till ensamstående med barn;

ersättning som lämnas av kommunen enligt lagen (1997:1268) om kommuners ansvar för ungdomar mellan 20 och 24 år;

ersättning som fastställts av allmän domstol eller utgått av allmänna medel till den som - utan att det skett yrkesmässigt - inställt sig inför domstol eller annan myndighet, om ersättningen avser reseersättning, traktamente eller ersättning för tidsspillan;

förmån av fri resa till eller från anställningsintervju eller kostnadsersättning för sådan resa till den del förmånen eller ersättningen avser resa inom eller mellan Europeiska unionens medlemsländer eller EES-länderna och, såvitt gäller ersättningen, till den del den inte överstiger faktiska resekostnader och vid körning med egen bil inte överstiger det avdrag som medges för kostnader för resor med egen bil enligt den schablon som anges i punkt 4 av anvisningarna till 33 §;

hittelön samt ersättning till den som i särskilt fall räddat person eller egendom i fara eller bidragit till avslöjande eller gripande av person som begått brott;

sedvanlig ersättning till den som lämnat organ, blod eller modersmjölk;

tävlingsvinst som inte hänför sig till anställning eller uppdrag och som utgår i annan form än kontant eller därmed likställd ersättning, om vinsten avser minnesföremål eller värdet inte överstiger 0,03 basbelopp avrundat till närmaste hundratal kronor;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från personalstiftelse ur medel för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

gottgörelse som arbetsgivare uppburit från pensionsstiftelse, till den del stiftelsen ej ägt andra medel för att lämna gottgörelsen än sådana för vilka avdrag icke åtnjutits vid avsättning till stiftelsen;

intäkter av försäljning av vilt växande bär och svampar samt kottar som den skattskyldige själv plockat till den del intäkterna under ett beskattningsår inte överstiger 5 000 kronor och inte kan hänföras till näringsverksamhet som utgör rörelse eller till lön eller liknande förmån;

ränta enligt 61 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, 5 kap. 13 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, 40 § lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, 33 § tullagen (1994:1550) eller 19 kap. 2 och 12-14 §§ skattebetalningslagen (1997:483);

ränta som enligt bestämmelserna i 3 kap. 23 § 3 och 4 lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter inte redovisas i kontrolluppgift om sådan ränta för den skattskyldige under ett beskattningsår sammanlagt inte uppgår till 500 kronor;

ränta enligt 22 § tredje stycket lagen (1993:737) om bostadsbidrag; vad som utgör utgående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200).

Om mervärdesskatt ändå har räknats med vid inkomstredovisningen anses skatten, om den betalats till staten, som en sådan speciell skatt för vilken avdrag medges vid inkomsttaxeringen enligt denna lag. Till följd av detta utgör belopp som har fallit bort, och för vilket avdrag medgetts vid inkomsttaxeringen, skattepliktig intäkt vid inkomsttaxeringen.

Beträffande ersättning som utfaller på grund av avtalsgruppsjukförsäkring gäller särskilda bestämmelser i 32 § 3 a mom. och punkt 12 av anvisningarna till 22 §.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1999 och tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt¹ att 3 § 1 b mom. och 24 § 2 mom. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

*1 b mom.*⁶ Det belopp som undantas från skatteplikt (lätnadsbeloppet) beräknas som 70 procent av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret multiplicerad med summan av anskaffningskostnaden för aktien och ett löneunderlag beräknat enligt 12 d mom. första stycket. Är aktien *en sådan* kvalificerad aktie som avses i 12 mom. tillämpas även 12 d mom. andra

1 b mom. Det belopp som undantas från skatteplikt (lätnadsbeloppet) beräknas som 70 procent av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret multiplicerad med summan av anskaffningskostnaden för aktien och ett löneunderlag beräknat enligt 12 d mom. första stycket. Är aktien kvalificerad *enligt 12 a mom.* skall även 12 d mom. andra och tredje styckena

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:770.

⁶ Senaste lydelse 1998:593.

och tredje styckena.

tillämpas, såvida inte aktieägaren visar att utomstående i betydande omfattning äger del i företaget och har rätt till utdelning, om inte särskilda skäl talar mot det. Vad som avses med företag och utomstående framgår av 12 e mom. andra stycket.

Prop. 1998/99:48
Bilaga 4

Har aktien förvärvats under beskattningsåret och har bolaget tidigare under året lämnat utdelning, får den nya ägaren inte beräkna något lösningsbelopp.

Med anskaffningskostnad avses det anskaffningsvärde som skulle ha använts vid beräkning av realisationsvinst, om aktien avyttrats vid tidpunkten för utdelningen. För aktie som har förvärvats före ingången av år 1990 respektive ingången av år 1992 får bestämmelserna i 12 c mom. andra respektive tredje styckena tillämpas.

24 §

2 mom.⁷ Med avyttring av egendom avses försäljning, byte eller därmed jämförlig överlåtelse av egendom. Med avyttring jämförställs också att tiden för utnyttjande av en option löpt ut utan att optionen har utnyttjats. Avyttring av ett finansiellt instrument anses också föreligga om det företag som givit ut instrumentet

2 mom. Med avyttring av egendom avses försäljning, byte eller därmed jämförlig överlåtelse av egendom. Med avyttring jämförställs också att tiden för utnyttjande av en option löpt ut utan att optionen har utnyttjats. *Avyttring av ett finansiellt instrument anses föreligga i de situationer som avses i 7 § lagen (1999:000) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd.* Avyttring av ett finansiellt instrument anses också föreligga om det företag som givit ut instrumentet

1. upplöses genom konkurs eller, om det är ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening, när företaget försätts i konkurs,

2. träder i likvidation,

3. upplöses genom fusion enligt 14 kap. 1 § aktiebolagslagen (1975:1385), 11 kap. 1 § bankaktiebolagslagen (1987:618), 15 a kap. 1 § försäkringsrörelselagen (1982:713), eller, om det är ett utländskt bolag, när bolaget upplöses genom ett motsvarande förfarande eller

4. upplöses genom att avregistreras efter den 4 april 1995 enligt punkt 5 eller 6 av övergångsbestämmelserna till lagen (1994:802) om ändring i aktiebolagslagen.

Med avyttring avses däremot inte utlåning av egendom för blankning. Avyttring anses inte heller föreligga när en andel definitivt förlorar sitt värde i fall som avses i 3 § 8 mom. tredje stycket.

⁷ Senaste lydelse 1995:854.

En delägare i ett handelsbolag skall anses ha avyttrat sin andel i bolaget om andelen inlöses eller bolaget upplöses.

Har andelen övergått till någon annan på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång och är det justerade ingångsvärdet enligt 28 § negativt, skall beskattning ske som om andelen avyttrats.

Inlöses andel i värdepappersfond eller utskiftas fondens behållna tillgångar till fondandelsägare i samband med att fonden upplöses, skall avyttring av andelen anses ha skett mot vederlag motsvarande vad fondandelsägaren uppbär vid inlösen eller utskiftning. Detsamma gäller om medlem avgår ur en ekonomisk förening.

Utnyttjas ett finansiellt instrument, som avser teckningsrätt, delrätt, företrädesrätt till teckning av vinstandelslån, köption, termin, optionsrätt, konvertibelt skuldebrev eller konvertibelt vinstandelsbevis, för förvärv av aktier eller annan egendom, anses detta inte som en avyttring av det utnyttjade instrumentet. Anskaffningsvärdet för den förvärvade egendomen är summan av anskaffningsvärdet för instrumentet och annat vederlag.

---

1. Den nya bestämmelsen i 24 § 2 mom. första stycket tredje meningen träder i kraft den 1 maj 1999 och tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

2. Den nya bestämmelsen i 3 § 1 b mom. första stycket träder i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången vid 2001 års taxering.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

dels att 3 kap. 22 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 3 kap. 32 d §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap

22 §¹

Kontrolluppgift om inkomstränta och fordran skall lämnas av

1. Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,
2. den som yrkesmässigt bedrivit inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att pengar blivit räntebärande,
3. den som gett ut skuldförbindelse för den allmänna marknaden,
4. förening som från medlemmar mottagit pengar för förräntning,
5. Riksgäldskontoret i fråga om statens sparobligationer,
6. den som driver valutahandel samt värdepappersinstitut hos vilket utländskt fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper förvaras i depå eller kontoförs,
7. Insättningsgarantinämnden,
8. förvaltare som i sådan egen-
skap är införd i det register som
förs av Värdepapperscentralen
VPC Aktiebolag enligt aktiekon-
tolagen (1989:827).

8. förvaltare som i sådan egen-
skap är införd i det register som
förs av Värdepapperscentralen
VPC Aktiebolag enligt aktiekon-
tolagen (1989:827),

*9. försäkringsgivare som betalat
ut ersättning på grund av försäk-
ring som avses i 5 kap. 2 eller 5 §
lagen (1991:981) om värdepap-
persrörelse.*

Kontrolluppgift skall lämnas för

1. den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär),
2. innehavare av marknadsnoterad fordran som avses i 3 § första stycket 7 lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt med undantag för premieobligation som getts ut före år 1996,
3. den som har varit antecknad
som innehavare av utländskt rän-
tebärande fondpapper eller rättig-
het eller skyldighet som anknyter
till sådant fondpapper.

3. den som har varit antecknad
som innehavare av utländskt rän-
tebärande fondpapper eller rättig-
het eller skyldighet som anknyter
till sådant fondpapper,

*4. den som fått ersättning enligt
lagen (1999:000) om investerar-
skydd eller på grund av sådan för-*

¹ Senaste lydelse 1997:329.

Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång. Kontrolluppgift skall vidare lämnas för upplupen men inte förfallen avkastning (räntekompensation) vid avyttring av fordran eller andel i sådan värdepappersfond som avses i 27 § 6 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

För marknadsnoterad fordran skall kontrolluppgiften ta upp det vid årets utgång senast noterade värdet ökat med upplupen avkastning som inte omfattas av detta värde.

Innehas ett konto av mer än en person skall ränta och fordran fördelas lika mellan innehavarna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om konto för vilket samtliga innehavare inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan och fordran redovisas utan fördelning.

Avser en utbetalning också annat än ränta och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ränta, skall i stället för ränta det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

En skattskyldig, som uppdrar åt en utländsk förvaltare att i sådan egenkap föras in i det register som förs av Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag enligt aktiekontolagen (1989:827), skall utan dröjsmål till Riksskatteverket lämna ett skriftligt medgivande till insyn i depå eller konto som han har hos förvaltaren.

32 d §

Kontrolluppgift om avyttring av finansiellt instrument skall, i annat fall än som avses i 22, 32 a eller 32 c §, lämnas av

- 1. Insättningsgarantinämnden,*
- 2. försäkringsgivare som betalat ut ersättning på grund av försäkring som avses i 5 kap. 2 eller 5 § lagen (1990:981) om värdepappersrörelse.*

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo. Kontrolluppgiften skall ta upp den ersättning som avser avyttrade finansiella instrument, antalet finansiella instrument samt deras slag och sort.

Avser en utbetalning också annat än ersättning för finansiella instrument och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del

därav som utgör ersättning för dessa, skall i stället det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

Prop. 1998/99:48

Bilaga 4

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1999 och tillämpas första gången vid 2000 års taxering. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande för försäkringsersättningar som avser skada som inträffat före lagens ikraftträdande.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1998-12-07

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Gertrud Lennander, regeringsrådet Kjerstin Nordborg.

Enligt en lagrådsremiss den 19 november 1998 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd,
2. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
3. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
4. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Ewa Lindbäck.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd

2 §

I den nuvarande lagen om skatteregler för ersättning från insättningsgarantin, som föreslås upphävd, anges att ersättning som betalas ut av Insättningsgarantinämnden skall vid inkomstbeskattningen behandlas som om ersättningen betalats av det institut hos vilket insättningen finns. Bestämmelsen kommenterades inte särskilt när den infördes och nu föreslås, också utan kommentarer, att den inte skall tas med i den nya lagen om skatteregler. Lagrådet vill emellertid inte utesluta att bestämmelsen kan vara av värde att ha kvar, t.ex. för att identifiera ersättningen och dess ev. uppdelning i kapitalbelopp och ränta samt i förekommande fall finansiella instrument. En bestämmelse liknande den i lagen om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti skulle sålunda kunna tas in som ett andra stycke i förevarande paragraf och utformas på förslagsvis följande sätt. "Ersättning som betalas ut av Insättningsgarantinämnden enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller enligt lagen (1999:000) om investerarskydd skall behandlas som om ersättningen betalats av det institut hos vilket insättningen- eller investeringen finns. Detsamma gäller sådan ersättning enligt 5 § som betalas ut av en försäkringsgivare."

I de bestämmelser som rör investerarskyddet har, vid sidan av hänvisningen i 1 § till kommunalskattelagen och lagen om statlig inkomstskatt, i vissa hänseenden gjorts tydligt vilka konsekvenser regleringen för med sig i fråga om beskattningen. Sålunda anges i 6 §, efter motsvarande föreskrift angående inkomstränta som i förevarande paragraf, att ersättning som avser medel inte i övrigt skall anses som skattepliktig vid inkomstbeskattningen. Bestämmelserna om insättnings-garantin och investerarskyddet blir mer likformade, om förevarande paragraf avslutas med en mening av följande lydelse: "I övrigt skall ersättningen inte anses som skattepliktig vid inkomstbeskattningen."

5 §

I paragrafen talas om ersättning som betalas ut av "en försäkringsgivare på grund av en försäkring som ett värdepappersbolag eller utländskt värdepappersföretag tecknat i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 2 eller 5 §" lagen om värdepappersrörelse. Hänvisningen skall rätteligen avse endast 2 §. Där talas emellertid inte om utländska försäkringsföretag. Anledningen härtill är att vid lagändring år 1994 togs en hänvisning till utländska värdepappersföretag bort som en följd av att definitionen av detta begrepp utmönstrades ur lagen. I stället föreskrevs i 1 kap. 1 § andra stycket att lagens bestämmelser i tillämpliga delar skulle gälla även för utländska företag. (Prop. 1994/95:50 s. 337 f, 353.) Avsikten var att utländska värdepappersföretag från länder utanför EES enligt 5 kap. 2 § alltså skulle vara skyldiga att teckna ansvarsförsäkring. Det går inte att fylla ut en hänvisning till 5 kap. 2 § med mer än vad som faktiskt står där. Förevarande paragraf bör därför avse försäkring av "en försäkringsgivare på grund av en försäkring som ett värdepappersbolag tecknat i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse".

Det bör tilläggas att i fråga om företag hemmahörande i EES regleras frågor av detta slag i stället av lagstiftningen i företagets hemland. I den mån en sådan lagstiftning föreskriver en försäkringslösning torde problemet tas om hand av 10 § i det remitterade förslaget (försåvitt inte det utländska värdepappersföretaget valt att teckna en försäkring hos en svensk försäkringsgivare).

Konsekvensändringar krävs i övergångsbestämmelserna punkten 2 i förevarande lagförslag samt i 3 kap. 22 och 32 d §§ förslaget till lag om ändring i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Den ersättning som betalas ut skall enligt den föreslagna lagtexten anses utgöra i första hand "ersättning för kapitalbelopp (medel)", i andra hand ersättning för finansiella instrument. Termen "medel" är hämtad från 1 § lagen om investerarskydd och innefattar enligt 8 § den lagen både kapitalbelopp och ränta. Syftet är också att ersättning enligt förevarande bestämmelse skall utgå i första hand för såväl kapitalbelopp som ränta, i nu

nämnd ordning. Detta kan komma till uttryck med formuleringen "i första hand anses utgöra ersättning för medel (kapitalbelopp och ränta), varvid kapitalbeloppet anses utgå före räntan".

Prop. 1998/99:48
Bilaga 5

6 §

I paragrafen torde böra anges att det är fråga om bl.a. ersättning för ränta från sådan försäkring som avses i 5 §. Detta kan ske med orden: "eller ersättning för ränta från en försäkring som avses i 5 § skall behandlas som inkomstränta".

7 §

För den som inte är bokföringsskyldig skall enligt den föreslagna bestämmelsen gälla att de finansiella instrumenten skall anses avyttrade vid den tidpunkt då ersättningen fastställs. I lagrådsremissen sägs att man härmed minskar risken för att ersättning fastställs ett år och betalas ut ett annat. I frågan om att knyta avyttringstidpunkten till utbetalningen anges att en sådan ordning skulle skapa "nya problem". Vilka dessa är nämns dock inte. Visserligen skall Insättningsgarantinämnden betala ut ersättning till en investerare snarast möjligt och senast två veckor efter det att ersättningen slutligt har fastställts (17 § lagen om investerarskydd). Förevarande bestämmelse tar emellertid sikte också på försäkringsutbetalningar enligt 5 §. Skall risken för att skattskyldighet inträder vid "fel" tidpunkt minimeras, borde avyttringstidpunkten fastställas till den tidpunkt då ersättningen är tillgänglig för lyftning. I fråga om realisationsvinster torde numera tidpunkten för avtalet anses avgörande vilket talar för den valda lösningen. Några övertygande skäl för denna har dock inte angetts i remissen.

10 §

Ersättning från ett utländskt investerarskydd eller en utländsk försäkringsgivare torde böra omfattas också av bestämmelserna om återbetalning i 9 §.

Övergångsbestämmelserna

Punkten 2. Till punkten torde för fullständighets skull böra läggas en ny mening av följande innehåll: "Detsamma gäller ersättning som avses i 10 §." Tillägget gäller inte bara en utländsk försäkring utan också ett utländskt investerarskydd. Ett sådant kan ha trätt i kraft tidigare än den nya lagstiftningen i Sverige.

19 §

Det nya undantaget kommer att omfatta även ersättning från utländsk försäkringsgivare enligt 10 § i förslaget till lag om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd, något som också torde vara avsett. Däremot omfattar det inte skadestånd exempelvis från den som uppsåtligt förskingrat finansiella instrument.

Övergångsbestämmelsen

För tydlighets skull bör anges att den nya lydelsen tillämpas endast på sådan försäkringsersättning som avser skada som inträffat efter lagens ikraftträdande.

Förslaget till lag om ändring i lagen om statlig inkomstskatt

3 § 1 b mom.

Den föreslagna nya bestämmelsen är svårläst genom att två villkors-satser staplas på varandra. Detta kan botas om tillägget tas in i en ny mening med följande innehåll: "Om aktieägaren visar att utomstående i betydande omfattning äger del i företaget och har rätt till utdelning gäller inte vad som sägs i andra meningen, om inte särskilda skäl föreligger."

24 §

2 mom. första stycket innehåller en huvudregel i första meningen, medan de följande meningarna utgör komplettering till denna. Den nya satsen bör fogas in i detta mönster, vilket kan ske t.ex. genom att den nuvarande tredje meningen formuleras på följande sätt. "Avyttring av ett finansiellt instrument anses också föreligga dels i de situationer som avses i 7 § lagen (1999:000) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd, dels om det företag som givit ut instrumentet ---."

Ikraftträdandebestämmelserna

Bland annat av hänsyn till den omformulering av 24 § 2 mom. som Lagrådet föreslagit bör ikraftträdandebestämmelserna erhålla följande lydelse.

"Denna lag träder i kraft, i fråga om 3 § 1 b mom. den 1 januari 2000, och i fråga om 24 § 2 mom. den 1 maj 1999. Bestämmelserna i 3 § 1 b mom. i sin nya lydelse tillämpas första gången vid 2001 års taxering. Bestämmelserna i 24 § 2 mom. i sin nya lydelse tillämpas första gången vid 2000 års taxering."

Förslaget till lag om ändring i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter

I konsekvens med övergångsbestämmelserna till den föreslagna lagen om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd - och då det dessutom inte finns några äldre bestämmelser att tillämpa - bör övergångsbestämmelsen ges följande lydelse: "Den nya lydelsen skall dock tillämpas endast på sådan försäkringsersättning som avser skada som inträffat efter lagens ikraftträdande."

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 februari 1999

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Åsbrink, Winberg, Ulvskog, Sahlin, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Östros, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lejon, Lövdén

Föredragande: statsrådet Åsbrink

Regeringen beslutar proposition 1998/99:48 Skattefrågor och investerarskydd.